

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis

LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 50. Philadelphia, Pa. 11 d. Gruodžio [December] 1908 m. Met. IV.

Ar gi bus išduoti?

Valdžia, nuo kurios daugumas mūsų pabėgo į šią «laisvą» šalį, pradėjo mus ir čia varginti. Ikišiol tvėrėme komitetus ir rinkom aukas Rusijos revoliucijos parėmimui, patys nieku negalėdami prie jos prisidėt, dėjome ir rinkome bent pinigus parėmimui tenai kovojančiųjų mūsų draugų. Kovojom pasyviškai; dabar turime progą kovot aktyviškai, nes ta valdžia pas mus atėjo. Šale revoliucijos rėmimo komitetų dabar turime «Purėno apgynimo komitetus», «Rudavičios apgyn. komitetus» ir, pagaliai, visą organizaciją — «Politiškų Pabėgėlių Apgynėjų Sąjungą». Ši draugija, kuri angliškai vadinasi «Political Refugee Defenders League», lapkričio 30 d. Chicagoy įrengė viešą susirinkimą, Armory salėje, protestuoti prieš draugišką Amerikos valdžių patarnavimą Rusijos valdžiai, pildant jos reikalavimus sulyg jos politiškųjų prasikaltėlių. Šiame susirinkime kalbėjo garsios ypatos, su įvairioms pažiūroms, kaip buvęsis miesto majoras teisėjas Dunne advokatas Clarence Darrow, Miss Jane Addams ir teisėjas Mack. C. Darrow — didelis socialistų pritarėjas ir garsiosios Haywood—Moyerio bylos vedėjas, kuomet Dunne ir Mack yra, rodos, abu demokratai ir kaipo toki čia, Amerikoj, veik reakcionieriai; tačiau ir jie priešingi Rusijos reakcionieriams, tiesiantiems Amerikoj savo prakeiktą tinklą ant pabėgėlių revoliucionierių!

Mitingą įrengė umai dėlto, kad norima greitai išvesti į Rusiją Kristijoną Rudavičių. Publika karštai pritarė kalbėtojams ir šukavo, kad ši šalis turint būti prieglauda politiškiems pabėgėliams. Priimta rezoliucija, patremianti bandymą paverst Jungtines Valstybes į šnipų biurą, tarnaujantį carui... Rezoliucija, rodos, paskirta nusiųsti užsienio dalykų sekretoriui Elihu Rootui.

Rudavičių gina C. Darrow ir iš New Yorko atsiųstas vietinio «Purėno Apgynėjų Komiteto» advokatas Isaac A. Hourwich. Byla prasidėjo lapkr. 26 d. Tą dieną adv. C. Darrow smarkiai kalbėjo prieš «Amerikos Rusijanizaciją» (susrusimą) ir nurodė, kad jokiai budu negali but Rud. išduotas Rusijai, ypač, kad valdžios parodymai nėra patikrinti po prisiega. Rusijos konsulis pristatė iš Rusijos gautus prirodymus; ten pasakyta, kad Rudavičia esąs juodbruvus, su juodais plaukais, turįs suviršum 40 metų. Tuo tarpu areštuotasis Rudavičia yra jaunesnis ir turi šviesius plaukus — aišku, kad caro vizlos ne tą sumedžiojo, kurį norėjo. Vizlos pasijuto juokingam padėjime: Tačiau, įkibę sykį, nepaleidžia. Teisėjai, žinoma, papirkti, laiko caro valdžios pusę.

Rudavičių norėjo greitai išsiųst į Rusiją. Jungt. Valst. komisjonierius Foote sako nereikią kaltintojams prisiegos. Jis nurodo, kad šiame atvėjyje Amerikos teismas turįs elgtis

pagal Rusijos įstatymus, o ne pagal Amerikos! Lapk. 26 d. jis prieš advokatų išvadžiojimus taip pasakė:

«Pagal rugpiučio 3 d. 1882 m. aktą atrandū, kad dokumentai, mūsų gauti ir patvirtinti Amerikos ambasadoriaus, gali būti kaip tikri prirodymai šios šalies teisme. Man rodos, kad pagal ambasadoriaus raštišką paliudijimą (certifikaciją) mes turime veikt greičiaus pagal Rusijos įstatymus, o ne pagal Amerikos, ir tokiu būdu prieštaravimas (objection) čia yra priešingas taisyklėms (overrulled)».

Darrow užprotestavo prieš tokį tojo teismo agento pasikėsymą ant Amerikos įstatymų ir nurodė, koki gali būti išėmimai teismo taisyklėse.

Hourwich, antrasis apginėjas, nurodė, kad neturėjo teisės pagal tokius parodymus areštuoti to žmogaus. «Tas gali būti, ir tai visai galimas daiktas, Rusijoje areštuot žmogų ir kankint remiantės tokiais liudijimais, bet ar tas yra galima didžiamjame Amerikos teisme?» — Toliau jis aiškino, kad ir pagal tuos liudijimus nematyt, ar tai tas pats Kristijonas Rudavičia, kurio jieško caro valdžia, o kuris dabar suimtas: su tokiais vardais ir pravardėmis yra daug žmonių Rusijoje, o kiti ženklai visai nesutinka su liudijimais.

* * *

Įdomios Purėno ir Rudavičios bylos; bet nėsant užtektinai vietos, čia turime pasikakint tik trumpais jų punktais. Mums svarbiau — išsiaiškint tą kruvinos valdžios pasielgimą, išsiaiškint, dėlko ji savo priešus Amerikoje gaudo.

Jau iš pat pradžių buvo visiems aišku, — ir taip rašėm «Kovoje», — kad caro valdžiai nesvarbu tas, ką ji vieną pabėgėlį išgaus iš Amerikos ir parsivežus pas save nukankys. Purėnas nebuvo taip garsus revoliucionierius, taigi nebuvo vienas didžiausiųjų caro valdžios priešų. Jį paėmė tik bandymui — gal pasiseks jį išvežt, o tada jau lengviau bus kibti į aršesniusius pabėgėlius. Taip tvirtino visi, kam buvo nuostabus tas Purėno areštavimas. Bet nėra abejonės, kad caro valdžia ne vieną tą tikslą turėjo; jos tikslas kur-kas svarbesnis yra. Man rodos, ji nė nekibs į «garsiuosius» revoliucionierius pabėgėlius. Ji kartais džiaugiasi nuo jų atsikračius. Ta mintis gauna tvirtesnį pamatą nuo to, kad neseniai Peterburge valdžia palengvino politiškiems kelionę į užsienį. Peterburgo miesto galva pranešė Peterburgo gubernatoriui, jog gyvenantiems Peterburgo paviete politiškiems prasiškalteliams, esantiems policijos priežiuroje, leidžiama be jokių kliučių važiuoti užsienin. Dauguma jau pasinaudojo tuo leidimu. («Vilniaus Žinios», spalį 9 d. 1908 m.). Suprantama, neišleis tokį prasikaltėlį, kuris turi eit į kalėjimą. Tačiau, neturint didelių prirodymų jo kaltės, ypač nepasitikint išgaut iš jo daugiau slapukų-draugų, valdžia ir tokį išleidžia už kauciją. Jai reikia pinigų. Ir garsųjį revoliucionierių Čaikovskį, matomai, laikė kalėjime tik dėlto, kad kaip toks garsus žmogus, turįs ne tik Rusijoje, bet ir užsieny savo šalininkų-draugų daugybę, bus ne pigiai išpirktas. Ir jį paleido, gavus 50 tukstančių rublių kaucijos. Gražus pelnas nusibankrutijusiai valdžiai! Bet ji šitam tikslui nemedžios gar-

siuosius revoliucionierius Amerikoje. Jai rupi ne vieną savo priešą nužudyt, bet kad ta viena ypata išduotų daugybę jos priešų. Tai svarbiausias tikslas. Tai didžiausias šnipų-provokatorių uždavinys. Provokatoriai dėlto tankiai patys darbuojasi revoliucijos naudai ir tokiu būdu įeina į revoliucionierių draugijas, kurias, atėjus gerai progai, paima; kartais per ilgus metus žandarų vyriausybė žino tos ir tos organizacijos ypatas, bet leidžia darbuotis, kad tik daugiau šnipai galėtų susekti jų slapybių; paskui jau pulkais areštuoja ir apskelbia, kad revoliucionierių lizdą paėmę.

Valdžia gerai žino, kad net parsivežus iš Amerikos kokį garsųjį revoliucionierių, nieko daugiau iš jo nelaimės, neišgaus nieko, nors jį kankys baisiausiose kankynėse, jį nukankys, o daugiau per jį nesugaus. Dėlto juk valdžia kankina, neduoda kankiniui numirt, įkankintą gydo, atgaivina, kad vėl galėtų kankint — dėlto, kad jis išduotų kitus savo draugus; per tai valdžia tikisi išnaikint «revoliucionierių lizdą», iš kurio vis išsiriti jos priešai...

Ir caro valdžia, varydama šias bylas Amerikoje, stengiasi jau čia išgaut žinias apie savo priešus Rusijoje. Jos advokatai (Coudert — Purėno byloje, Digby — Rudavičios byloje) reikalauja, kad kaltinamieji ir jų liudininkai įvardytų ypatas, su kurioms jie turėjo santikius Rusijoje. Neparodžius, kas yra tos ypatos esą visi pasiaiškinimai, kur ir ką kaltinamieji veikė Rusijoje, neturį jokios vertės ir busių atmeti iš tardymo. Net komisijonierius Foote pasakė, kad Rudavičia neprivalo išpasakoti pravardes savo draugų, esančių Rusijoje. Tačiau caro advokatas Digby prisispyręs to reikalavo. Ant to C. Darrow taip pasakė: «Rusija turi savąją policiją, savąją žandarmeriją ir savasias kankynės kamaras. Tegul ji pati apsirupina tais daiktais. Tai ne šito teismo dalykas — duoti pagelbą Rusijos slaptajai policijai».

* * *

Purėno byla tapo uždaryta lapkričio 24 d., nukelta keturiasdešimts dienų vėliau. Per tą laiką Purėnas tur sėdēt kalėjime. Caro advokatai broliai Coudert užmeta da kitą kaltę ant kaltinamojo ir per tą laiką turįs but tas užmetimas iširtas. Jie reikalauja «prirodyti», ar ta moteriškė, ką su juo atvyko į Ameriką, yra tikra jo pati! Mat kokių dalykų nori žinot caro valdžia. Ji žino, kaip amerikiečiai, anot Gorkio satyros («Vienas respublikos karalių»), yra «smarkūs, kada dalykas paliečia dorą»; jie ir patį Gorkį taip paniekino; nors patys kiekvienas, be tikrosios pačios, turi kelias netikras, bet moka slėptis, veidmainiaut ir girtis savo «dora». Ir caro valdžia tą sentimentą nor išnaudot prieš Purėną: kada visi ims jį niekint, tai gal ir pasiseks išvešt į Rusiją ir nukankint tokį nedorėlį. Taip mano caro valdžia.

Purėno apginėjams rodėsi, kad jis vis tiek nebus išduotas. Bet dabar, kada paėmė Rudavičią, kada pinigus pila ir kaip gyvai stengiasi savo darbo pradžia nuvaryt iki pasekmingam galui, kada prie anų dviejų areštuos da daugiau, kada reiks vest daug bylų, kada tomis bylomis nuvargis apginėjus, kada jomis apsipras amerikiečiai, daugelis atšals ir per pirštus žiu-

rės j tu
— tai r
simas,
kaip šn
Tu
prieder
ne per
lyko s
mums u
draugų
jos kart

Vis
licijų p
žnažiško
teisių m
dalyką i
bus galin
gumą), s
tinės vie
klausim
da buržo
būdu igy
tešt šios

Bevi
tų būti t
stų parti
drebuliai
iki tam l
gyvenim
artinim
sustiprin
kesnė, p
tai ne til
ir per ri
savo sėd:
— pav. l
valdžios,

Jeig
įvesti vis
po-gi pr
davė visi
tuomi su
tik dėlei
idaat ig
ma parla

O ta
to polit
teisę žiūr
ti.
Nori
čioji Inon
jos politi
rengti at
vienokia

rės į tuos caro budelių nagus, grabaliojančius po Ameriką, — tai reikia labai-labai abejot, kad nebus išduoti. Ir klausimas, prakeiktas mūsų dienos klausimas stovi prieš mus, kaip šmėkla: «A r g i b u s i š d u o t i ?»

Turime veikt, nenuleidžiant rankų, turime atlikt savo priedermę, jei ir bus išduotas vienas-kitas, tai žinosim, kad ne per mūsų užaušimą, neveiklumą. Prisidėkim prie to dalyko su viskuo, kuo tik galime, kad ateitis neišmėtinėtų mums už tai, kad vienas-kitas, o paskiaus gal dešimtys mūsų draugų, žmonių laisvės draugų bus išgabenti iš čia ant Rusijos kartuvių. Į darbą!

J. B.

Moteru balsavimo teise.

I.

Vis daugiau ir daugiau pastaruoju laiku iš po buržuazų publicistų plunksnos išeina straipsniai, kuriuose reikalauja, kad buržuaziškos partijos savo programose įtalpintų reikalavimą lygių teisių moterims su vyrais. Mat buržuaziški publicistai permato dalyką ir žino, kad duodant moterims lygias teises su vyrais, bus galima vėl ilgesnį laiką parlamentuose įgyti majoritetą (daugumą), su kurio pagelba yra valdomos visos «civilizuotos» dabartinės viešpatystės. Ir čia pas vieną arba antrą socialistą randasi klausimas, kaip mums socialistams atsinešti prie to klausimo, kada buržuazija jį paverčia viešpatystės įstatymų pamatu ir tokiu būdu įgydama parlamente daugumą, vėl galės ilgesnį laiką pratęst šios gadinės netikusį surėdymą.

Beveik turėtume mislyti, kad atsakymas ant to klausimo turėtų būti tikrai vienas, jeigu nežinotume, kad nekurių šalių socialistų partijų vienam arba kitam draugui užsiminus apie tą, pereina drebuliai per kaulus. Mat tuomi klausimu jie buvo užinteresuoti iki tam laikui, pakolei nebuvo permato to klausimo išvedimas gyvenime, bet jų prieštaravimai auga peralėliškai su prisartinimu to klausimo realizavimo (įvykdymo). Jie baidosi tuomi sustiprinti reakciją. Mat, moteris esant kur-kas konservatyviškesnė, pasiduodant daugiau kunigų įtekmei, negu vyrai, už tai ne tik socialistų, bet ir liberalų priešų baisiai pasidaugysią, ir per rinkimus daugeliui kairiųjų partijų atstovų prisieis apleisti savo sėdynes parlamente. Dabartinių liberališkųjų valdžių vieton, — pav. Prancūzijoje ir Holandijoje, — gali užstoti reakcionieriškos valdžios, o Belgija galėtų švesti net klerikalizmo triumfą.

Jeigu mes teip-pat būtume buvę seime, kada rengėsi vyrams įvesti visuotino balsavimo teisę, tai tam įvedimui būtų reikėję teipogi priešintis. Ar tai nebuvo cėsorius Napoleonas III, kuris davė visiems Prancūzijos vyrams lygias balsavimo teises, idant tuomi sustiprinti savo sostą? Ar kunigaikštis Bismarkas ne vien tik dėlei to davė Vokietijos vyrams visuotino balsavimo teisę, idant įgyti per nesusipratusią visuomenę reakcionierių didžiumą parlamente?

O tas tai ir yra buržuazijos, o ne proletarijato politikos supratimas, kuri (buržuazija) į moterų balsavimo teisę žiūri, apsvarstydama, už kurią partiją moters galėtų balsuoti.

Norint nuo to laiko, kada buržuazija likosi kaip valdančioji luoma ir viską beveik atsiekė, kas jai buvo reikalinga, tai jos politika visgi yra la i k i n a. Dabartį su savo politika prirengti ateičiai — negali. Visų buržuaziškų partijų politika yra vienokia tame, kad kiekviena iš jų stengiasi įgyti šalies val-

dymą nors trumpam laikui. Tiesa, įvairios buržuazijos frakcijos gan skiriasi viena nuo antros savo tikslais, kokius nori gyvenime įvykdinti su pagelba politiškos valdymo galybės; norint jos visos gyvena iš proletarijato triūso, tačiau kiekviena stengiasi savo dalį padidinti, kitoms frakcijoms tai susiaurinant. Jos teipo gi skiriasi pagal savo pajėgas ir prievartos būdus, su kurio pagelba nori įgyti šalies politiškąją galę. Bet nežiūrint į tai, kaip dideli tie skirtingumai yra, vis gi buržuazijinės partijos stengiasi įgyti valdžią tik t u o m l a i k u. Visos jos mato parlamente ir balsavimo teisių įvairiuose būduose kelią, kuriuo mano prieit prie valdymo galės užgrobimo. Visose buržuaziškose šaliose galima valdymo formą permaintyti tiktai su pagelba parlamento. Taigi parlamentas buržuazijos partijoms lieka įramkiu įgijimui šalies valdymo galės, kiek žinomos aplinkybės leidžia.

Bet kapitalistiškosios drauginės aplinkybės nerimstančiai ir greit mainosi. Kai kuriems, ypatingai išsiskiriantiems visuomenės klodams, kaip tai smulkiajai buržuazijai ir ūkininkams politiškas programos mainosi labai greitu laiku. Teipo gi ir proletarijato gyvenime nuolatos mainosi jo programos, tai yra iš prastėsio darosi geresnis. O buržuazijos partijų niekad nėra vieni ir tie patys pamatai. Nes jų reikalavimas «lygių balsavimo teisių» yra tų pačių balsavimo teisių pasekmių panaudojimas: buržuazijai yra tik vienintelė balsavimo forma, tai yra tokia, kurioji gali tikėtis, kad ji įgys daugiau mandatų savo atstovams parlamente, nežiūrint, kaip tie rinkimai būtų atlikti.

Bet proletarijato politika, — tikslai ir būdai jų atsiekimui, — vis gi turi turēt kitokį charakterį. Tiesa, mąstymai, hipotėzos apie socializmo plėtojimosi greitumą gali būti įvairūs. Bet proletarijato politika turi principiališką būdą, kurio buržuazijos politika seniai nustojus tuomi, kad proletarijato siekiniai paremta ant istoriškojo materializmo, kuris nesustabdomai kovo tojus veda prie jų siekinio.

II.

Tas išsireiškimas, kad proletarijatas turi principiališką politiką, atsiliepia ir ant r i n k i m ų t e i s ė s. Čia proletarijatas turi suvis kitokį supratimą, negu buržuazija. Buržuazijai tas yra įrankis pratėsimui išnaudojimo nesusipratusios minios; tą vergiją mano pailginti įgyjanti v a l d y m o g a l y b ė su savo d a u g u m a parlamente.

Nes buržuazijos partijos, nežiūrint kiek jos viena nuo kitos skiriasi, perduodamos viena kitai valdžią (šalies valdymo galę), niekuomet nesujudina buržuazijos surėdymo pamatų. Kiekvieno tik valdymo formą permaino maž daug jai prieinančiuose klausimuose, iš ko ta partija gali lengvai pasinaudoti. Teip — Anglijoje konservatorių ir liberališkųjų ministerijų mainymas yra teip paprastu dalyku, kad jau išanksto žinoma, kad naujoji ministerija nieko gero neatgabės, nes mat abi buržuazijos partijos ir viena antrai nestoja skersai kelio. Bet suvis kitaip su socialistiškėmis partijomis. Proletarijatas negali pastoti valdovu, be ko nepadarytų galą kiekvienai luomų valdžios formai. Socialdemokratija negal įgyti politiškos galybės, be ko nepadarytų galo buržuazijai, — suprantama, kaip luomai. Kaip tik proletarijatas įgys politiškąją galę, tai tuojaus ir užsibaigs buržuazijos partijų siūbavimas tai į vieną, tai į kitą pusę, ir užsibaigs parlamentarizmo valdymas buržuazijos supratime. Bet ar šandien būtų galima tikėtis, kad buržuazijos luoma teip-pat lengvai perduos politiškąją galę socialistiškoms partijoms, kaip to šandien yra atliekama tarp buržuazijos partijų; ar pasiduos teip lengvai socialdemokratijai jai įgijus per rinkimus savo daugumą parlamente, kaip tas yra šandien konstitucijonališkose bei respublikinėse šaliose, kur iš rankų į rankas yra perduodama valdymo galė tai liberalams, tai konservatoriams, arba atbulai? Ar

mums nereikia jau išanksto būti prisirengusiems prie to, idant buržuazijos valdžios galė neįstengtų su visų buržuaziškųjų partijų pagelba iš pat pradžių padaryti proletariją politišku bėspėkiu, negaliučiu toliaus kovoti?

(Tolians bus).

Kapitalizmas ir jo auka — darbininkų klesas.

Socijalizmas ir politiškoji proletaru kova.

VI

(Tąsa)

Dabar mes žinome, kokie žmonės įeina į armiją, kovojančią už socializmą, su kokiais priešais jai reikės kovoti, ir kuo galime pasitikėti, kad laimėsime kovą. Lieka dar pakalbėti apie tą kelią, kuriuo eina proletarijatas ir apie būdą jo kovos už socializmą.

Kad suprasti būdą ir kelią proletarijato kovos už pilną išliu savimą, mes visų pirma turime duoti sau atskaitą, kas yra artimiausiu jo priešu, kur toji spēka, kuri dabartinėse sąlygose smaugia proletariją: prieš tą spēką ir turi būt leidžiami jo smūgiai.

Artimiausiu darbininko priešu yra, žinoma, jo šeimyninkas, kuris atima visą sutvertą jo rankomis produktą, išnaudoja jo darbą. Tečiau užtenka sulygtinti šeimyninkų klesos spēkas su darbininkų klesos spēkomis, kad persitikrint, jogei ne vieni kapitalistai smaugia proletarus. Kad šeimyninkas paimtų su savo riebiomis rankomis už vieno galo virvės, o darbininkas paimtų už kito galo, tai nebeilgai testųsi ta nelygi kova! Ir jeigu šeimyninkai gali kasmet be jokios baumės, be jokių kliūčių lupt darbininkų kailį, tai jau aišku, kad jie naudojami ne vien tik savo spēka. Kokia gi spēka palaiko jų galybę ant darbininkų? Proletarijatas tur atrasti ir pergalt tą spēką: kitaip jis neigis laisvės. Kokia gi ta spēka?

Mes aiškiai pamatysime tą spēką, jeigu tik atydžiai prisižiūrėsime, kaip praeina susikirtimai tarp šeimyninkų ir darbininkų.

Pakilo pabrūka streikas. Darbininkai reikalauja pagerinimo savo padėjimo. Žiūrėk, jau ateina iš kažin kur kareiviai. Ateina valstybės žmonės, kuriuos ji apginklavo šautuvais ir kardais ir išmokino veikt su ginklais, ateina jie apgintų kapitalisto nuo darbininkų prievartos. Šie apsiginklavę valstybės žmonės visokiais būdais erzina darbininkus, iššaukia juose pasipriešinimą, kad paskui galėtų daugelį jų iššaudyti, išardyti jų eiles ir tokiu būdu, priverst pasiduoti kapitalistui. Ir tas viskas daroma ne tik pas mus, visuose Rusijos pramonės miestuose (pas mus tai dar suprantamas dalykas), bet visuose kapitalistiškose šalyse Vakarų Europos (ir Amerikos. Red.). Ir veikia tie valstybės apginkluoti, išmokinti ir pasiūsti žmonės ne iš ypatingo piktumo, bet pildydami valdžios norą...

O štai dar kitas pavyzdys.

Išalkęs žmogus, nebeturėdamas niekur uždarbio, pailsęs nuo sunkių darbų, paima sau duonos kąsnį, kurį turėsiu skaitė savo nuosavybe. Kas iš jų dviejų — alkanas ar sotus — turėjo didesnę teisę ant to duonos kąsnelio, mes neperkratinėsime. Bet dabartinė visuomenė šį pasielgimą vadina v a g y s t e. Ir vėl ant scenos pasirodo valstybės žmonės, bet dabar ir apsiginklavę, ir neapsiginklavę, mokyti ir neapsišvię, — visi, kurie tarnauja valstybei, — pasikelia kažin kokia baisi spēka, kurią pašaukė suplėšyti nelaimingąją v a g i, apsaugot nepaliečiamybę šventos šventos privatiškos nuosavybės.

Kapitalistas neturi tiek spēkų, kad nuveikt darbininkus, — jam į pagelbą ateina dabartinės valstybės spēka. Turtingam ponui trūksta savo spēkų, kad apsigint nuo neturtėlių, — į pagelbą jam atsieničia valstybė savo spēkas. Ir kur tik susirems tarp savęs kapitalas ir darbas, kur tik pakils kova tarp kapitalistų ir darbininkų, į pagelbą pirmiems jau skubina valstybė su visais savo priespaudos organais — su teismais, kalėjimais, policija, kariuomene.

Ir valstybė nesistengia tos savo rolės paslėpti.

Dabartinė valstybė vien tik ir rūpinasi apginti privatišką nuosavybę, kapitalistų turtus, sutvertus darbininkų rankomis. Didžiausia dalis valstybės įstatymų (vis-tai teip vadinama «piliečių» įstatymdavystė) sutaisyta apginimui teisingo kapitalistų išnaudojimo. Aiškiai iš to matyti, kad visą valstybės spēką laiko savo rankose kapitalistai. Toji tai spēka ir duoda kapitalistams galybę smaugti darbininkus, laikyti juos sugniauzus, toji tai spēka ir prispaudžia prie žemės proletariją, kada tik jis bando ištiesti savo nugarą.

Kaip gi į tą viską žiūri darbininkų klesas.

Ji neskelbia karės su valstybe, kaip neskelbia karės su kapitalistais. Ji žino, kad valstybė tiek jai kenkia, kiek ji dabar tarnauja kapitalistams. Ji sako: valstybė yra galinga spēka; dabar toji spēka tarnauja mano priešams ir smaugia mane; bet aš priversiu ją tarnauti man, paimsiu ją savo valdžion.

Valstybės spēka, pasidavusi kapitalistų valdžion, palaiko darbininkų išnaudojimą ir gina jų reikalus. Darbininkams ta pati spēka pagreitina artinimąsi socializmo; naikinama privatiška nuosavybė, žūsta išnaudojimas, visuomenė įgyja valdžią ant visų išdirbinių. Ir suprasedamas, kad šaltiniu priespaudos dabartinėje valstybėje yra politiškas viešpatavimas kapitalistų (buržuazijos), proletarijatas stato savo artimiausiu uždaviniu paėmimą į savo rankas politiškos valdžios. Kova proletarijato už socializmą virsta, tokiu būdu, kova už politiškąją valdžią, virsta politiškąją kova.

Tiesa, ne vienas tik stengimasi įvykdinti socializmą priverčia proletarus vesti politiškąją kovą, — ant to kelio stumia juos ir kasdieniniai reikalai, artimesniejie reikalai. Užganėdinimui šių rei-

kalų jie, k
snę politiš
proletarija
si nuo pad
stengiasi p
kui iš par
ant akme
gyvenimą,
kaipo revc
siekius.

Amerl
sutartį su
lausytų se
Japonijos
jų dviejų
Vyria
porte parc
eitą), ku
priežastis
per metu
džia) san
mus siunt
būsią nau
rių. — Ra
ju pačtos
New
dinner),
mokslinči
nomiškam
priešais R
seimų ban
esą priešir
Pereit
sufragisči
sę moterir
sufragisčių
Roos. laišl
nušneka t
New

Sugar Re
suktybes,
krų. Byla
skandalas
oijos. Tai
kompanijc
su pagelba
lengvesniu
dikai to n

Kanad
prileistas
iš Jungtin
kad joks
Kanados p
žantis Am
jokiam lai
portus, nel
kurių port

kalų jie, kaip ir kitos klesos, turi stengties įgyti kiek galima didesnę politiška įtekme, didesnę politiška valdžią. Bet iš šio atžvilgio proletarijato padėjimas politiškos kovos verpete mažai kuo skiriasi nuo padėjimo kitų visomenės klesų. Skirtumas tame, kad jie stengiasi paimti savo rankas visą valstybės valdžią, kad pasikvi iš pamatų sugriaut dabartinį surėdymą ir, nepalikus akmens ant akmens dabartinio surėdymo, įgyt naują, šviesų ir laimingą gyvenimą, — įgyt socializmą. Politiškoje kovoje proletarijatas, kaipo revoliucijoniška spēka, stengiasi atsiekti revoliucijoniškus siekius.

(Toliaus bus)

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerikos Jungtines Valstybes ir Japonija padarė tarp savęs mažą sutartį sulyg pirklybos laisvės. Nėra tai tikra sutartis, kuri priklausytų senatui nuspręsti. Tą padarė J. Valst. sekretorius Root ir Japonijos ambasadorius Takahira. Tai jau, turbūt, nebus tarp tų jų dviejų šalių karės, apie kurią buvo suskatę rašyt metai atgal.

Vyriausiasis Am. pačtos viršininkas Meyer savo metiniam raporte parodė didžiausią visoj istorijoje to skyriaus nepriteklių (deficitą), kuris siekia net 16 mil. 910 tūkst. ir 278 dol. Didžiausia to priežastis esanti kaimų pačta, kuri atsieina 34 mil. 361,463 dol. per metus. Mat kaimuos nėra tikros pačtos, o tik pačta (valdžia) samdo privatiškas ypatas, kurios priima ir išvežioja po kaimus siuntinius. Meyer rodija įtaisyt kaimuose pačtos skyrius, tai būsią naudingiau ir kaimiečiams ir susitaupysią milijonai dolerių. — Rašo, kai Taftas užims prezidento vietą, tai vyriausiuoju pačtos viršininku būsiąs Hitchcock, Repub. Part. pirmininkas.

New Yorke buvo vadinamas «gerovės bankietas» («prosperity dinner»), kame dalyvavo 750 pramonės «kapitonų», advokatų ir mokslinčių (žinoma, buržuazistikų); tatau įrengta vabinamam «Ekonomiškame Kliube». Geležinkelių karalius Harriman kalbėjo da priešais Roosevelto politiką ir iš jos išėjusį kai kurių valstybių seimų bandymą aprubežiuot brangumą geležinkelio tikiety. Tas esą priešinga «gerovei», tas padarąs dykus pinigų ir dyką darbą.

Pereitą pėtnyčią New Yorke buvo du dideli moterų mitingai: sufragisčių ir anti sufragisčių — arba norinčių įvest balsavimo teisę moterims ir pasikakinančių dabartiniais santikiais. Ypatinga sufragisčių susirinkimo žyme buvo prezidento Roosevelto laiškas; Roos. laiške sako, kad tą klausimą jis nerokuojas labai svarbiu ir nušneka teip, kad abi to judėjimo pusės laimėtų pergalę...

New Yorke jungtinė valdžia pakėlė bylą prieš «American Sugar Refining Co.» — cukraus trustą, kuris neužmokėjo, per suktybes, 3 mil. 624 žūkst. 121 dolerių mokesčių ir akčyžių už eukrų. Byla pradėta da prieš rinkimus, bet sustapdyta, kad tas skandalas nepagadintų republikonų kapitalistų politiškosios agitacijos. Tarp ko kito tas trustas skundžiama už tai, kad įvairios kompanijos, prie jo priklausančios, nusuko mokesčius nuo valdžios su pagelba automatiškų svarstyklių, kurios tavorą padarydavo lengvesniu ir dėlto mažiau reikėdavo mokēt akčyžios... Bet skundikai to nevadina vagyste; tai juk legališka vagystė.

Kanada. Šitos Anglijos kolonijos valdžia nutarė, kad nebūtų pileistas prie Kanados portų (prieplaukų) joks laivas, plaukiantis iš Jungtinių Valstybių prieplaukų su gyvuliais. Toliaus nutarta, kad joks Kanados galvijus nebūtų išvežtas į Europą ne iš Kanados portų; kad joks laivas, apleidžiantis Kanados portą, vežantis Amerikos galvijus, nevežtų drauge Kanados galvijų; kad jokiam laivui, kuris bus palytėjęs uždraustusius Jnngt. Valstybių portus, nebūtų leidžiama imti Kanados galvijus. Valstybės, nuo kurių portų Kanada daro šitą kvarantiną, yra šios: New York,

New Jersey, Maryland, Pennsylvania, Michigan ir Delaware. Mat tose valstybėse atsiradus kokia gyvulių epidemija.

Hayti. Šitoje negrų respublikoje, esančioje ant salos vidurinėje Amerikoj, iškilo beveik nekruvina revoliucija. Prezidentas Nord Alexis numestas nuo vyresnybės vietos, o tą vietą užėmė lig laikui janarolas Antoine Simon. Jisai apskelbė žmonėms, kurie užsibarikadavę savo namuose, kad jis išliuosuojas juos nuo tyroniškos Alexio valdžios ir padarąs progą išsirinkti sau prezidentą. Alexis, 90 metų senis, nenor pabėgt, bet nori kovot iki smert, nors nedaug tur parėmėjų.

Rusija. Eina žinia, kad Karpovič, kurs užmušė kadais Bogoliepovą, vidaus ministerį, pabėgo iš Siberijos katorgos, įlindęs į kopustinę statinę, kaip anais metais pabėgo Geršuni. Bet šits nebuvo teip laimingas keliauninkas bačkoje: kareivis-sargas, norėdamas persitikrint, ar nēr kas nužvelgtino, duręs su durtuvu į bačką ir įduręs Karpovičiui į koją. Jį su bačka atvežė pusgyvi į Vladivostoką, kur laukė jo draugai ir tuojaus tą bačką užliodavo ant angliško laivo «Diana». Valdžia pajutus apie Karpovičiaus pabėgimą, suprato, kad gal jis ir yra toj bačkoj ir reikalavo sugrąžint nuo laivo, bet laivas iškėlė Anglijos vėliavą ir atsiskė išduot. Karp. laimingai nukako į Japoniją, kur susitiko su didžiaja kankine Spiridonoviute, Sazonovu (jis užmušė Plėvę) ir kitais draugais, seniaus pabėgusiais. Karpovič sako, kad kalėjimo sargyba, kur, papirktai įdėjo jį į bačką, turėjus jį paskui išduot, kad valdžia vijosi tą bačką. Buvę sutarta, kad bačką sargybiniai apžiūrės tik paviršutiniškai, bet pasirodė, kad jie mokėjo imt pinigus ir badyt durtuvais. Karpovič turėjo nesvietiška kantrybę, kad nesuriko, kada įdurė. Manoma, kad už tą darbą kalėjimo vyresnybė paėmus 2 tūkst. dol.

Stolypinas, vidaus ministeris, vieno angliško laikraščio reporteriui užklausus, ar teisybė, kad kasdien po 15 ypatų baudžiama mirtim atsakė, kad neturįs tikrų statistiškų žinių, bet esą arčiau prie teisybės, kad nunovijama tik kasmėnuo 15 ypatų. Ir norėdamas išsiteisint už kraugerystes, jis sako, kad tas skaičius gal visai susimazįsias, kaip pasiseksią išgaudyt visus kriminalistus iš revoliucijinių partijų. — Buvęsis Estlendijos gubernatorius, janarolas Lopuchin, kuris tapo atstatytas nuo victos 1905 metais už karštą platinimą caro manifesto apie laisves, kaltina Stolypiną, kad jam valdant daromos didžiausios žudynės. Jis «platinas despotizmą ir konstitucijonalizmą vienu sykiu», kas Lopuchin'o nuomone visiškai negalima, nes tai du viens kitam priešingi surėdymai.

Užsienio statistikai aprokavo, kad Rusioj kasdien valdžia nužudo 15 ypatų. Ar šiaip ar teip, tik ne per mėnesį tiek nužudo. Birželio mėn. nužudyta 153 yp. Kitais mėn. apie po 100 ypatų. Tai vis neva teismo keliu. O kur tie, ką žuva ant gatvių? ar šiaip kur sargybinių primušti, numiršta — kas juos suskaitys?

Duma šimet smarkesnė — kairiems jau nē išsižiot neduoda, kada jie nori kalbēt apie žmonių teises ir žmonių vardu. Prof. Miliukovą išvadino sykį «Viburgo rupūže», «provokatorium» — ir tas jiems buvo leista laisvai kalbēt. Tie juodašimčiai mat pyksta ant tų, kurie buvo antroj dūmoj atstovais ir, išvaikius ją, susirinko Viburgą ir pasirašė po manifestu į žmones, kad boikotuotų valdžią. Prie tų priklauso ir Miliukovas. Juos juodašimčiai vadina provokatoriais, kurie esą prarakė žmones prie nelegališkų darbų.

IŠ PARTIJU GYVENIMO.

Danijos socialdemokratų partijos susivažiavimas. Susivažiavimas įvyko pabaigoje rugsėjo mėn. Daugiausia buvo svarstyta apie ne paprastą atsitikimą su teisių ministeriu Alberti. Kaip žinoma, jis neseniai pasirodė esąs didžiausiu vagimi, dabar sėdintis už tas va-

gystes kalėjime. Jis daug žmonių pinigų nuglemžė ir net patį karalių nusukdavo... belošiant kortomis ir kitais būdais. Alberti buvęs vienu aršiausių anti socialistų (socialistų priešų); užsipuldavęs ant socialistų, kaip visi buržujai, daugiausia už tai, kad jie neva niekiną teises, įstatymus, darą betvarkę ir yra priešai privatiškos nuosavybės. Pasirodo, kad didžiausi buržujiški vagys — aršiausi socialistų priešai; jie labiausiai užstoja už privatišką nuosavybę...

S. d. susivažiavimas iškilmingai plojo rankomis, kada pirmininkas prakalbėjo, kad kolei mūsų, socialistų, parlamente bus mažuma, tolei negalime pripažinti, kad socialistas įeitų į buržuazišką ministeriją; socialistas dabar tapęs ministeriu, tik gėdą padarytų socialistų partijai, nes pūstų į buržuazišką dūdą.

Kubos socialistų partija pranešė Ispanijos ir Italijos socialistų partijoms apie Kubos (Vidurinė Amerikoje) darbininkų padėjimą ir kokios ištikrųjų yra tenai, toje saloje, darbo sąlygos, kad čionai nevažiutu iš anų kraštų darbininkai, kurstomi Kubos kapitalistų agentų. Teip pat susivienijusieji Kubos darbininkai protestuoja prieš kapitalistų apskelbimus Amerikoje ir Ispanijoje, kad esą jiems stoka mechanikų ir šiaip darbininkų. Tas netiesa, kaip sako Soc. Partija ir darbininkų organizacijos: tūkstančiai darbininkų Kuboje dabar yra be darbo ir skurdas baisus. Girdi, kapitalistai nori tik da daugiau pridirbt bedarbių, kad visai už menką užmokestį galėtų turēt ikvaliai darbininkų.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Kasykloje svieto pabaiga. Lapkričio 28 d. «Pittsburg-*Buffalo Coal Co.*» anglies kasykloje Rachel, šaly Marianna, Pa., atsitiko gaisras, gazams eksplodavus, kuomet ten dirbo apie 300 darbininkų. Kasykloje žuvo gal į pusantro šimto žmonių. Išėmė 138 lavonų; tvirtinama, kad daugiau nėra, o gal neranda, gal kiti sudegė visai. Išimtųjų lavonų negalima pažinti; tik trečdali jų galėjo pažinti kas per vienį. Konstabuleriai arba (paprastai vadinami) kazokai atvyko sergēt, kad nepakiltų maištas; nelaimingųjų moters ir motinos išgirdusios tą nelaimę neapsakomai persigando ir, kurios da įstengė, bėgo prie tos degančios žemės, kaip svieto pabaigoje. Kas tomis našlėms ir našlaičiams rūpėsis? Tik ne kapitalistai. Nes darbininkai Amerikoje da neapsakomai kvaili ir darbdavių nemoka priverst, kad tokiuose atsitikimuose jie turētų gausiai atlyginti, nors už žmogaus gyvastį niekuomi negalima teisingai atlyginti. Kapitalistai pasirūpintų, kad tokių nelaimių neatsitiktų tiek daug, jeigu juos priverstų už žmonių gyvastis atsakyti, bent atlyginti dideliais pinigais.

Viena moteriškė, Acker'ienė, bandė leisti į kasyklos šaftą, turbūt norėdama gelbēt savo vyrą, kuris ten buvo liepsnose. Daktarai sako, kad ji gavo proto sumišimą. Kompanijos prezidentas Jones išsireiškė, kad jam gaila tų aukų, ne tūkstančių dolerių, bet gyvasčių. Tik nežinia, kaip aprūpėsi našlių gyvastį. Juk jis pats kada nurodė, kad įstatymų keliu būtų įsteigtas fondas sušelpimui nukentėjusių nuo nelaimių kasyklose (žr. «K.» N 2, š. m. «Krisis ir kapitalistų pelnas bei politika»).

Ypatingas dalykas, kad ta kasykla da nauja, o tokia nelaimė galėjo atsitikt.

Da apie žudančiųjų kapitalistų gerovę. Perth Amboy, N.J. — Keasby skerdynė, apie kurią pereinam «K.» num. minėta, turi tokias pasekmes: nušanta ant vietos 4 darbininkus, keli sužeista; dabar kompanija («Nat. Fire Proofing Co.») gabenasi streiklaužius iš New Yorko; milicija vis saugoja dirbtuves. Streikininkai, kurių

buvo apie 700, ne visi laikosi: kiti sutinka dirbti už \$1,45, kiek kompanija duoda už dieną; streikininkai reikalavo \$1,50.

Buržuaziški New Yorko laikraščiai rašė, kad šovimas į darbininkus atsitikęs dėlto, kad jie užpuolė ant dirbtuvių. Tik soc. «Call» pranešė, kad tai tokia tik paskala buvo, o ištikrųjų darbininkai neužpuolė ant dirbtuvių ir nemėtė akmenimis, ką pripažino ir milicijos kapitonas Dungan. — Underhill'io detektyvas R. A. Kish, kurs su kitais pasiuntiniais («deputy») saugojo darbo vietą, pripažino, kad jis pirmą syk pradėjęs šaudyti; kada iš darbininkų minios kas paklausė jo: «kur eini», jis užkeikęs ir pasakęs: «kas jums prakeiktieje galvoj!» Ji norėję užsikabinti, tada jis du syk šovęs ir vienam išovęs į ranką, kitam į koją. Tada kiti Underhill'o žmonės atidengė ugnį, o «National Fireproofing» kompanijos superintendentas šaukęs: «šaukit, vaikinai, šaukit į smert!» Josekretorius Guy Weaver teip pat šovęs, «ir mes pašovėm šešis ir kurių du, sako, mirs» — teip tas šnipas pasakė «New York Call» reporteriui. Reporterui paklausus, ar kas iš detektyvų buvo užgautas, jis atsakė, kad ne. «Tai dėlko buvo pašaukti kareiviai?» — «Na, mes turėjom juos, kad mus apgintų, jie atvyko tą pačią naktį». — Tų šnipų buvę pasiūsta 33. Tarp 700 streikininkų esa daugiausia vengrų ir lenkų. Iš areštuotųjų vienas, Ruduarek, paleistas už \$4,500. Detektyvas Kish spėja, kad turbūt jis jam su davęs su lazda.

Jersey unija kaltina gubernatorių. Po skerdynės Keasby'je, Essex pavieto darbininkų unijos taryba susirinkus priėmė rezoliuciją iš šešių paaiškinimo punktų ir dviejų nuosprendžių, kame tarp kito ko, reikalaujama iš gubernatoriaus, kad tuojaus paskirtų komisiją to streiko ir su juo surištų atsitikimų ištyrimui.

Darbininku judejimas svetur.

Hamm'o mieste, Vestfalijoje (Vokiet.) vidury lapkričio mėn. buvo didelė darbininkų demonstracija (apie 1,500 ypatų), dėlei atsilankymo ciesoriaus sunaus, Fridrikio, ir prekybos ministerio Dellbrueck. Jie čia atsilankė ištirti priežastis nelaimės kasykloje, kur žuvo daug kasėjų. Demonstrantai užstojo kelią kuriuo kunigš. Fridrikis važiavo; jie šauksmais išreiškė, kad tai darbdavių ir jų užveidų kaltė. Paskui pradėjo dainuoti Marselietę. Fridrikis priėmė kompanijos kontore darbininkų deputaciją, kuri prašė, kad ciesuriui praneštų, kad kalnakasiai nori teisių, apsaugojančių jų gyvastį; tas, žinoma, prižadėjo tą prašymą išpildyti.

* * *

Strasburg, Vokietijoje lapkr. 30 d. valdžia išsiuntė į Lorraine anglių kasyklų apygardę kariumenę malšinti streikuojančių anglekasių, kurie neva riaušes dirbą. Kadangi neseniai atsitiko Hamm kasyklose tokia nelaimė su darbininkų gyvasčia, tai dabar anglekasiai tvirtina, kad Lorraine kasyklose teip pat neapsėrgėtos nuo pavojaus ir jie atsisakė lįsti po žeme. Eina gandas, kad keletas kalnakasių bandė išgriaut kasyklas su dinamitu. Tas buvo priekabe valdžiai siūsti kariumenę.

* * *

Kingstono mieste, ant salos Jamaikos, sustreikavo beveik visų spaustuvių darbininkai. Tik 20 iš 100 nestreikuoja (20%). Darbininkai, kaip zecerai, teip mašinistai ir kiti, reikalavo tokio uždarbio, koks pripažintas Amerikos unijų. Teipgi reikalavo 8 val. darbo dienos. Darbdaviai nesutiko ir dėlto — streikas. Darbdaviai sakosi kovos su streikininkais ir samdysią streiklaužius, jei reiksia.

|| Ne panaikint gos motin badaujanč girdi, tok kiai alksta tvarkos sa

|| Viki torijos ista balsą valsty tu pirmiau: jau yra dvi teisės lygios moters.

Moteris straipsnyje «sirūpina mot da įdomų fal junga, kuri a

Seno įstat žmonių sutvė sutverta kartu Toksai Lilitos jįsi ją nuo sa verė iš Adom Žalčio pagund pat istorijos į daug laiko pra senųjų laikų p

|| Ameriko dūmo būdu, sa «Vienybėj Liet

Idėjos Draug ir mus nuveik ir nuolatos auga.

nuolatos auga. nuolatos auga. Tik po

nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga.

nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga.

nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga.

nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga.

nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga. nuolatos auga.

Iš moteru gyvenimo ir judejimo.

|| Neseniai Chicagos policmeisteris Shippy išleido įsakymą panaikinti apskelbimus ant gatvių, raginančius susirinkti Chicagos motinoms ir apsvaistyti apie tai, kaip pavalgydyti 15 tūkst. badaujančių kūdikių. Policijos viršininkas matė tame pavojų, girdi, toks mitingas gali «sukelt žmones prie maišto». Kad kūdikiai alksta-nyksta, tai nėra pavojaus, nes tai ramiai atsilieka, ir tvarkos saugotojams nėra ko rūpintis tuomi.

|| *Viktorijoj moters gavo balsavimo teisę.* Australijos šalies Viktorijos įstatymleidžių taryba priėmė įnešimą, duodantį moterims balsą valstybės rinkimuose. Tas įnešimas buvo paduota keletą kartų pirmiausia ir visada buvo daugumos atmetamas. Tai gi Australijoje jau yra dvi šalys — kita Naujoji Zelandija, — kur moterų politikos teisės lygios su vyrų teisėmis, nors už jas nedaug tekovojo pačios moters.

Moteris senesnė už Jieva. «Viln. Žinių» N 241 Baltrus Dagilius straipsnyje «Gyvenimo pėdomis», kuriame sugėdina vyrus, kad nesirūpina moterų klausimu ir «senuose prietaruose nardosi», paduoda įdomų faktą, kad iš senų senovės «velka moteris sunkų vergės jungą, kuri ant jos vyras užkrovė»:

Seno įstatymo užrašai — rašo jis — perstatydami mums pirmųjų žmonių sutvėrimą, užtyli padavimą apie Lilitą-moterį, kuri tapo sutvėrta kartu su vyru, ir buvusi daug už Jieva savistoviškesnė... Toksai Lilitos savistoviškas būdas nepatiko pirmamjam žmogui, ir jisai ją nuo savęs pavaręs. — Dievas gi, išdavęs ją už velnio, sutvėrė iš Adomo šonkaulio daug nuolaidesnę Jieva... Ši moteris, Žalčio pagundinta, pati pagundė Adomą, ir tokiu būdu, jau nuo pat istorijos pradžios, tapo apkaltinta ir pavergta! — Jau daug daug laiko praslinko, tačiau moteriškai ir dabarties dar reikia už senųjų laikų prietarus kentėti.

|| *Amerikos Liet. Moterų Susivienijimas* dabar balsuoja, referendumo būdu, savo konstituciją, kurios projektas buvo talpinamas «Vienybės Liet.», susivienijimo organe.

SANJUNGOS REIKALAI.

Nuo administratoriaus.

Idėjos Draugai! Nauji metai artinas, todėl laikas vėl žvilgtelti ir mus nuveiktą darbą: kuopos gyvuoja gražiai, laikos stipriai ir nuolatos auga. Naujos teipgi laiks nuo laiko, tai šian tai ten, susitveria. Tik poroj kuopelių pasitaikė nesusipratimai ir, dėl ypatišku nuomonių skirtumo, skaldosi pajiegos. Draugai, statykit socializmo idėją aukščiau savo garbės ir ypatišku pažiu. Todėl pameskim savitarpinius nesusipratimus ir dirbkite solidariškai. Dabar yra su virš 1700 narių, kas mėnesis moka savo mėnesinę apie 1200, taigi apie 500 yra užsilikę. Drauge, kurs skaitys šiuos žodžius, pasiklausk savęs, ar Jūsų mokesčiai yra užmokėta, jei ne — atmint, jog skaitydamos «Kovą» dykai, — mes siudėiam ją pasitikėdami savo draugų teisingumui, — nuskriaudžiat tuos, kurie moka. Draugai ir kuopos, aš prašau Jūs, kaip galint geriausiai atsisteist prieš naujus metus už pavienius «K.» num., «Žarijas» ir knygas pasiūstas nuo manęs arba nuo drg. Dubicko. Reikia naujas knygas užvesti, suprantama nesinorėtų rašyti tų, kurie ar tai nenšimokės, ar neprigulės prie kuopų. Todėl, draugai sekretoriai, mums laiku praneškite, kurių draugų vardus netraukt į knygas.

Draugai «Kovos» prenumeratoriai, teipgi malonėkit atsisteist,

nes kai kuriems eina jau po kelis mėnesius; mes nieko iki šiol nesukėm, nes Jūs prisiūsdami prenumeratą mums tikėjot, kad mes siūsim laikraštį, mes siūsdami laikraštį Jums pervirš prenumeratų laiką, tikime, jog Jūs atsisteisite su mumis.

Per paskutinius keturis mėnesius mums L.S.S. turtas žymiai priaugo. Spaustuvės įrankių ir mašinų supirkta už \$300.00 suviršum, literatūros ir kitokių turtų priaugo vertės suviršum \$700.00, skolų išmokėta jau į \$250,00. Kaip matyt, mes augam, ar ne? Draugai, tik biskutį pasidarbuokit, o mes visas skolas apmokėsime, kaip beregint.

Kaip matysite iš atskaitų, lit. fondas ir «K.» fondas labai apsilpo. Draugai, Kalėdos ir Nauji Metai netoli. Ne visi turim mylimas ypatas apdovanot per tas šventes, todėl pasirūpinkit «Christmas presentą» savo senai, mylimai «Kovai», kad ji jaustųsi tvirtesnė.

Nuo naujų metų įeis naujoji konstitucija į galę, todėl visi draugai mokės mėnesinę tik 15c. (jei kas norės, galės mokėt po senovei 20c.) ir 50 prenumeratos metams. Atmint, apart mėnesinių, 50c. bus kiekvienam draugui prenumerata!

Mokesčių knygutės bus atskiros nuo konstitucijos ir jos yra jau gatavos. Jos yra surėdytos dviems metams, prekiauja po 24c. (2 už 5c.). Kuopos savo nariams parduos po 5c., tokiu būdu susišelpš Sąjunga ir kuopos. Kuopų sekretoriai malonėkit pareikalaut kiek katras norit tų mokesčių knygučių, prisiūsdami pinigų iš viršaus (dėl lengvesnio knygu vedimo); mažiau kaip dolerį, galite siūst viencentiniams krasos ženkleliais. Dabar, draugai, kiekvienas pasidarbuokit pagal išgalę.

Jūsų F. J. Bagočius, Adm.

Prie V-tojo Susivažiavimo.

1) 5 prieš 9 balsus nubalsuota patart, kad susivažiavimą L.S.S. laikytų į du metus kartą.

2) 64-ta kuopa pritaria 20 tos kuopos įnešimui (žiūr. N 45 «Kovos»), kad drg. J. Šukys pasirinktų iš dviejų vieną sau patinkamesnę vietą, o likusiąją vietą užimtų sekantis daugiausia balsų gavęs kandidatas.

3) Kaslink siuntimo laišku į redakciją, tai mes 64-ta kuopa patariam elgtis po senovei, t y. siūsti laiškus tiesiog į redakciją, o ne nuo Einošiaus pas Kaiposių, kaip rašo drg. Stasiulevyčia (žiūr. «Kovos» N 44), kuomet ir greičiausiai apskelbimai turėtų susivėlint.

L.S.S. 64-os kuopos sekr. A. Baronas.

Lawrence, Mass. 27.XI.08 m.

V rajono nariams pranešimas.

Per konferenciją rugpiūčio 30 d. mieste St. Clair, Pa., tapo priimta įnešimas, kad kiekvienas narys mokėtų po 5 centus kas tris mėnesiai į rajono išdą. Bet tas dar turėjo pereiti per visuotiną balsavimą V rajono narių. Rezultatas tokis: 61 balsas tarė mokėti, 36 nemokėti. Todėl visi draugai prigulinti prie V rajono turės mokėti kas 3 mėnesiai po 5c. į rajono išdą. Pradžią rokuosime nuo 1 gruodžio 1908 m.

Per konferenciją lapkr. 29 d. mieste Hazleton, Pa., tapo pripažinta, kad visi rajono viršininkai turi būti renkami per visuotiną balsavimą; dėlto kuopos priklausančios prie V rajono malonės pirmutiniam savo susirinkime nominuoti kandidatus į rajono viršininkus, kaip tai: organizatorius, sekretorius, išdinininkus, knygius ir į Veikiamąjį Komitetą.

Nominacijos rezultata kuogreičiausiai pasiųskite rajono sekretoriui žemiau nurodytu antrašu. Sekretorius sutaisęs balsavimo blankas, pasiųs kiekvienai kuopai galutinam nubalsavimui.

V rajono sekr. J. M. Jasulevičius,
Box 6, Minersville, Pa.

3-čios L.S.S. kuopos reikaluose.

Susirinkime 22 lapkričio tarp ko kito apsvartėm ir šitą dalyką: 1907 m. «Kovos» N 49 buvo tilpęs 3 čios kuopos atsišaukimas į J. Šiupailą, kuris buvo neatsiteisęs su 3 čia kuopa. Dabar jis, J. Šiupaila, sugrįžo į Clevelandą ir atsiteisė su kuopa. Pinigai, kurie buvo išvežti, buvo šie: 1 doleris buvo 3-čios kuopos aukantais draugo P. Grigaičio kelionei į Europą; 50c. buvo sumesta ant agitatyviškų lapelių Clevelande; \$1.40 mėnesinių; išviso \$2.90 Tos mėnesinės pripuola už rugpiūtį mėnesį 1907 metų; dabar pasiųsim sykiu su mėnesinėm lapkričio mokesim 1008 m. Tą dolerį patarėm pasiųst R. R. išdininkui J. O. Širvydui. O tą 50c. palikom kuopos išde.

Cleveland, O.

3-čios kuopos org. S. Visockis.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Zinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Zinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Baldwinville, Mass. Lietuvių čia yra nemažai, bet visi teip tamsūs, kaip naktis. Laikraščius mažai kas skaito, o kas ir skaito, tai nuo dievobaimingų žmonių turi daug nukentėt. Darbai eina neblogai, kaip kas gauna darbą, bet la-

Jis laisvas.

Parašė S. Strazdas.

(Tąsa).

Ir teip jis vis slinko gatvėmis, kart-kartėmis sustodamas ties restauracijų langais, nuo kurių jį nuvarydavo rustus restauracijos tarno šauksmas:

— Šalin, valkata! Ko čia stovi, žmones gazdindamas, neleidi įeiti praecivius į restauraciją. Šalin!

Jis laisvas... Jis vėl slinko toliau, it šešėlis, galvą nuleidęs. Štai jis pamatė priešais ateinant dailę porelę, apsirėdžiusią juodais šilkiniais drabužiais, linksmai besikalbančią.

Staiga jam į galvą įpuolė mintis:

— Kasžin kaip butų, kad aš jų paprašyčia pašelpo? Jie toki linksmi, meilūs, nerustūs... gal pasigailės jie manęs... Sakysiu jiems, kad mano Onutė su mažąja Maryte kenčia badą nuo kelių dienų, kad aš netariu už ką parnešti joms valgyti... Teip, jie pasigailės manęs... jie toki meilūs... Štai linksmioji porelė prisiriartino prie vargšo.

bai retas ir tai tik gauna 1 dol. ant dienos. Prieš rinkimus dirbtuvėse buvo pakabiuti baisūs paveikslai Taft ir Sherman, kuriuos kapitalistai norėjo, kad darbininkai išsirinktų sau ant sprando. Net ir «Kataliko» laikraštį, N43, mačiau papuoštą tais paveikslais ir «Kat.» liepė balsuot už tuos geradėjus, ką žada duoti geras algas... Melagiai!

T. Kučinskas.

Verona, Pa. Vardan teisybės. «Kovos» N43, Homestead, Pa. korespondencijoj yra daug klaidų, kurias malonėkite pataisyti. «Lietuvos Ukininką» ir «Viln. Žinias» ne kunigas tuojaus užgynė, bet draugystė diduma balsų nutarė nereikalingomis. Ne kunigas susimislįjo pažiūrėt į knygyną, bet parapijonai su išmėtinėjimu parodė kunigui šliupo knygą ir kitas ką prieš Dievą ir šv. bažnyčią. Sušaukė ne parapijos mitingą, bet tik parapijos komitetą, kad jam padėtų tas blogas knygas išrinkt. Štos C. G. ir P. D. nešaukė mitingo, nes jų buvo reguliariškas tą nedėlią pripuolantis mitingas. Kunigas buvusio vargamistro Mališausko «šliuparniu» nevadino ir bažnyčioj nekeikė ant jo, o mitinge da už jį užstojo, teisindamas, kad tos bedieviškos knygos esančios teip gražiai skambančiais vardais ir autorių vardai apgaunanti, jog lengva esą apsigaut ir palaikyt už dorą knygą perskaitymui.

Poną Mišelį kunigas nebuvo išmetęs, bet P. Mišelis buvo vertas išmetimo už riksmą ir liežiuvio nevaldymą. Kunigas su komitetu neužturi knygyną iškraustyti, jei didesnė dalis balsų štos C. G. ir P. D. balsuos ant to. Kas link su deginimo bedieviškų knygų, kunigas su komitetu turi pilną tiesą (! Red.) ir pridermę dėl vieros ir bažnyčios apgynimo.

Nieks to nesakė, kad «užmokėtų už tai, ką stovėjo šepa.»

— Pasigailėkit! — sušuko vargšas, parpuolęs ant kelių prieš juos: — Mano Onutė su Maryte miršta badu...

Bet jo balsą pertraukė plonas moteriškės balselis:

— Dėl Dievo, Adolfai! gelbėk mane!... Bėkim jis mus sudraskys, tas valkata! Greičiau, greičiau, Adolfai!...

— Šalin iš po kojų, nuplyšėli! Atsitrauk!... Ko nori? — sušuko Adolfas.

— Nebijok, mano brangi Kleia, jis tau nieko nepadarys — ramino savo mylimąją: — Pašauksiu policiją, suareštuos... Eiva...

— Pasigailėkit! — sušuko dar kartą nelaimingasis, ir parpuolė ant purvinos gatvės. Dailioji porelė su pasibiaurėjimu praėjo pro vargšą ir vėlėjo sau meiliai susikabinus šnekučiuodama. Nelaimingasis paliko, it drugio krečiamas, ant purvinos gatvės begulįs. Ašaros bėgo sriovėmis per jo purvais aptekusį veidą. Jis verkė... Verkė gaudžiai....

Pražudė paskutinę viltį gauti kur nors pašelpą. Ką jis sakys parėjęs Onutei ir Marytei... Jos prašys duonos, klaus, ar neparnešė ką. Kaip joms atsakys!...

Ne! Jis nedrįsta pareiti tuščioms rankoms. Jis turi

Tai teip ir neišsiskirstė nieko neuveikę. Kunigas su parapijos komitetu apėmė knygyną peržiūrėjimui, o ir du iš 8-tos C. G. ir P. D. likosi dalyvauti peržiūrėjime.

Kun. vis nerėkė, kad «jos turės but sudegintos», bet kad turės but peržiūrėtos ir arba atmainytos arba sunaikintos.

Alex Paulovskis

Sąnarys Š-tos C. G. ir P. D. ir Blaivininkų uždėtojas.

Cincinnati, Ohio. Draugai sanjungiečiai: — Kreipiuosi į jus su prašymu, ar ne galėtumet man pranešti, kur galėčiau gauti darbą. Ištrukęs iš praeikto vergijos, valstijos Tennessee, atvažiavau į miestą Cincinnati, O. Tuli draugai buvo suradę man darbą ir pradėjau dirbti, bet pragyvenęs 4 savaites pradėjau organizuoti darbininkus ir norėjau sutverti LSS kuopą, tai juodašimčiai stengėsi visokiais būdais užkenti mano darbui, ir ištikrųjų užkėnė, nes mane išvarė iš fabriko. Priežastis buvo ta: žydų partija buvo surengus prakalbos-protestą prieš išdavimą Rusijos valdžiai drg. J. J. Purėno; aš iš savo pusės pradėjau prikalbinėti lietuvius, idant ir jie dalyvautų tame susirinkime. Buvo kalbėta angliškai, vokiškai, ir aš kalbėjau rusiškai. Ant rytojaus nuėjus dirbti, nepaspėjau atsitoti prie mašinos, atėjo superintendentas ir perkunišku balsu liepia išsinešti man iš fabriko. Paklausiau, už ką mane išvaro. Gavau atsakymą, kad socialistų, ne unijistų jo fabrike negal but. Juodašimčiai buvo protesto susirinkime ir pamatė, jog aš šaukiu darbininkus į vienybę, apskundė mane, jog aš buntavoju darbininkus ir noriu sutverti uniją. — Dabar esmiu sunkiame padėjime, esmiu skolingas Sąjungai daugiau, kaip už 8 mėnesius. Norėčiau gauti kokį nors darbą ir darbutis labai socializmo. Meldžiu jus, brangūs draugai, ar ne galėtumėt parupinti man kokį nors

joms ką nors parnešti... Ir apsišluostęs purvus nuo veido, jis slinko vėl toliau. Ėjo galvą nuleidęs, nežinodamas kur einas.

Štai ir vakaras prisiartino. Pradėjo temti. O jis vis eina sau galvą nuleidęs. Jau sudegiojo visur šviesas, visur tik spindi ir žėri... Matyt už storų stiklinių langų visokių brangenybų pilna. Ten sudėta kruva auksinių ir deimantinių žiedų, ten gražių drabužių, kitur gardžių valgių ir tt.

Vargšas ėjo pro tas visas brangenynes...

Staiga jis sustojo ties viena restauracija. Jis pamatė lange, prie pat stiklo prisispaudusią juodos duonos bulkelę... Jis žiūrėjo į ją kaip užhipnotizuotas ir mąstė:

— Kas būtų, jeigu aš išmuščiau langą ir... pasimėčia tą kepalaitį... Parneščiau jį Onutei ir Marytei. Kaip jos dziaugtųsi... Ne! Aš nedirštu pareiti tuščiomis rankomis, aš turiu joms parnešti... Ir jis palengva prislinko prie lango.

«Dzin-dzin!» — suskambejo staiga restauracijos langas, ir vargšas, su duonos bulkele, pasileido gatve į namų pusę.

Bet nespėjus jam nubėgti nė dešimtį sieksnių, pasivi-

darbą. Pittsburgo ir apylinkės draugai mane žino, gali paludyti apie mano ypatą.

J. Lukoševičius,

1129 Gest St., Cincinnati, Ohio.

Ar ne geriaus būtų stačiai laišku kreiptis į pažįstamus o sius draugus, negu į visus sąjungiečius. Draugai-pittsburgiečiai, beabejo, pasirūpys apie kokį nors darbą. Red.

New Philadelphia, Pa. Šitas miestelis guli gražioje vietoje, tarp aukštų kalnų, apžėlusių aukštais medžiais. Pačiam miestelyj mums puola į akis gražiai išpuošta lietuvių Saldžiausios širdies V. J. bažnyčia, lietuvių kraujų ir prakaitu pastatyta, kur viešpatauja kun. A. Kaminskas, žiaurus despotas ir neapbrėžiuotas valdonas. Netoli nuo bažnyčios stovi gražus palocėlis, jo mylistos kunigo A. Kaminsko. Potų grožybių pasižiūrėkim į miestelio gyventojus. Žmonės baisiai suskurdę ir suvargę, tamsūs, girtuoklystėj ir muštynėse pasileidę, prie jokių organizacijų nepriklauso, išskyrus keletą pašėpinių draugysčių ir SLA 187 kuopą, kurioje yra keli vyrai ir apie 3 moters. Viskas stovi ant žemiausio susipratimo laipsnio. Pereitais metais papuolė čion vienas susipratęs lietuvis, Ant. Banišauskas, kuris pradėjo žmones raginti prie vienybės, prie socializmo. Tas darbas neblogai nusisekė: po kiek laiko, su pagelba drg. A. Antonovo, atsilankiusio su prakalbomis, šįmet kovo mėnesyje likosi sutverta kuopelė LSS N47. Mūsų prabašcius, kun. A. K., išvydęs, kad darbininkai pradeda atsibusti iš snaudulio, pradėjo iš visų pajiegy keikti iš pamokslinycios, išvadydamas bedieviais ir šėtono tarnais ir su pagelba savo šalininkų minėtą drg. A. B. norėjo išvyti iš miesto. Bet tas jiems nepavyko. Tad pradėjo eiti per stubas ir atkalbinėti draugus, kurie drį-

jo jį mėlinermėgis Amerikos tvarkos saugotojas ir pradėjo savo lazda mėginti į vargšo galvą.

Jis pajuto ką tokį šiltą bėgant per jo veidus... Ir pradėjo akys temti. Jis parpuolė ant akmeninės gatvės.

Pasipylė klanas kraujo iš vargšo galvos. Bet duonos bulkelės jis nepaleido iš savo rankų...

— O-nu-te, Ma-ry-te... — sudejavo nelaimingasis ir pradėjo tampusis ir mėtytis, it drugio krečiamas.

— Tei... te-i-p, val-gy-ki-te, — dar sykį vos girdžiamai sudejavo ir užsimerkęs išsitiesė ant purvinos gatvės.

Po valandėlės atvažiavo ambulansas. Išsoko iš ratų baltai pasirėdęs žmogus — daktaras. Bet vargšas jau jo nereikalavo, jis jau sustingęs...

Jis jau laisvas... .

Jis jau nebejuto, kaip jį įsidėję į vežimą, nuvažiavo kurį miestą.

Jis laisvas... .

* * *

(Pabaiga bus).

so įsirašyti į LSS. Pasisekė — išblaškė kaip vėjas tą mūsų kuopelę, nes liko tik keli draugai. Tada A. B. sutvėrė kuopelę SLA. Bet ir tą mūsų prabaščius stengėsi nuslopinti. Bet nepavyko. Tiktai gaila, kad mūsų guodojamas draugas A. B., netekęs kantrybės, aplėido miestelį. Dabar mūsų prabaščius turi ramią sąžinę išnaikinęs «cicilistus» iš savo miestelio. Bet jau žmonės sykį pamatę šviesos spindulėlį stengiasi kaip norint prie jo arčiau prieiti. Reikia tik gero organizatoriaus, kuris išrištų mums svarbesnius klausimus kas link socializmo.

M. J. V.

Į New Hampshire draugus. New Hampshire valst. nėra nė vienos LSS kuopos. O lietuvių yra nemažai. Yra ir draugų. Atsiliepiu į jus, draugai: sutverkim Liet. Socialistų Sąjungos kuopą! Dėlei daugumos priešų, negalim sutvert kiekvienam miestelyj, tai keli miestai susidėję sutverkime vieną tvirtą kuopą. Susitvėrus kuopai, lengva parkviest katbėtojas, sušaukt susirinkimai, ko vienas, su badu kovodamas, neįstengs padaryt. Kuopai parankiausia vieta Exeter; čionai virš 100 liet; tiek pat ant farmų dirba; visi jauni. Mėgykime sutvert Exetero, Dowero ir Portsmoutho vieną kuopą; prisidės ir aplinkinių farmų darbininkai. Visureikalingiausia prakalbos, nes čia mažai kas girdėjo jas. Nereikia laukt, kol klerikalai pastos kelią. Draugai norėdami susižinot, rašykite šiuo antrasu:

J. Zola,

9 Vine St.,

Exeter, N. H.

Meldžiu kitų soc. laikraščių perspausdint šį atsišaukimą.

Bayonne, N. J. Lapkričio 18 d., Juozas Gumauckas tapo užmuštas Standard Oil dirbtuvėje. J. Gumauckas į karą pylė gumą (smalą), toms pačioms vėžėms nuo kalno paleido kitą karą su pelenais. Tas nusirito visu smarkumu, sudavė

Bukime drasus!...

Nors audros neliautų mūsų laivą blaškyti,
Ir hydros baisiausias mums kelią pastotų,
Nors smakas baisiausias mums siektų praryti
Ir gauja godžiųjų vilkų išsižiotų, —

Mūsų būkime drasus! Mūsų nieko ne'tbokim,
Blaškykim, naikinkim tuos nakties rūkus!...
Kas mus nor' pavergti — su tuo ir kovokim.
Laimėta bus mūsų: — Juk kyla žmogus!

Pirmiau mūsų sustingę, apmirę miegojom,
Užlaikėm sunkiuoju triusu skriaudikus...
Dėl jų savo spėkas, gėrybes eikvojom...
Dabar gi — šalin jie! Jau kyla žmogus!

Prasmekit retėžiai, turturos, žudynės,
Kurios yr' parengtos smaugt laisvės vaikus...
Mūsų eikim jieškoti geresnės gadynės.
Te žemė praryja visus skriaudikus!

J. Ilgūnas.

į tą karą ir teip nelaimingasis darbininkas žuvo. Bevežant į špitolę pasimirė. Jis be pertraukio buvo išdirbęs 24 valandas tai yra dieną ir naktį; po 24 val. buvo parėjęs pusryčių ir vėl išėjo į darbą nė kiek nepasilsėjęs. Standard Oil dirbtuvėje teip dirba ir kiti darbininkai. Žinoma, kalta yra kompanija, kad verčia teip ilgai dirbti, bet daug yra kaltės ir pačių darbininkų, kad apsiima teip ilgai dirbti.

Dabar kompanija bijosi, kad nepaduotų teisman. Jau kaip girdėt, jos pasiuntiniai eina pas velionio moterį, kad tai kytųsi. Mat jie gerai žino, kad teisme gali išsiaiškint daug šunybų, kurias ant tų vargšų sprando krauja.

Priežastį J. Gumaucko užmušimo visai kitokią padavė į anglų laikraštį «Bayonne Times»; girdi inžinas suvažinėjęs, velionui užėjus ant geležinkelio. Bet tie, ką matė, sako, kad ten jokio inžino tada nebuvo. J. Gumauckas paėjo iš Suvalkų gub., Daukšių kaimo. Jis buvo karštas parapijonas.

Darb. Draugas.

Iš Lietuvos.

Vilniuje susidėję daktarai: Matulaitis, Domaševičius, Burbytė, Anuševičius, Jablonovskis, Šalėvičius, Adamavičius, Sumorokas, Šepskis, Šafarevičius, — ir dantistės: Putvinskaitė ir Gimbutaitė atidarė ant Jurgio prospekto teip vadinamą «Lietuvių lignonbutį»; ten priiminės ateinančius lignonius; busią ir lovos jiems.

Iš kelionės po Lietuvą. Gale rugsėjo mėnesio prisiėjo man buti įvairiuose Lietuvos kampuose. Apie tą, ką mačiau, ką girdėjau, puikių žinių nepranešiu Suvalkų gubernijoje — pilka. Vietomis žmonės kruta, bet tankiai kruta ne teip, kaip reikia. Tai bažnyčios skarbonką išplėšia, tai monopolij pasipiniguja, tai pas ukininkus šimtinių jieško. Pinigų uždirba ir paskui degtinei garbę atiduoda. Vienok, žmonės netik eina lengvu keliu pinigus uždirbti ir dektinę garbinti. Vietomis saujalės geresniųjų susimetę į kulturiškas kuopeles («šviesos») arba politiškas (LSDP). Bet ir pas juos gyvavimas silpnai apsiereiškia. Kulturiškam darbe inteligencijos stoka, o partuviškas (s.-d.) darbas da nestojo ant stiprių kojų. Klaida da yra ir tame, kad s.-d. savo darbe kaime pradėjo darbuotis ne ant tikros savo dirvos. Reikia kuosmarkiausia vesti darbą tarp kaimo proletarijato, o ligi-šiol tas darbas vedėsi beveik vien tarp mažažemių. Reikia pasakyti, kad mūsų laukų proletarijatas, tai da labai tamsus, ir prie jo sunku prieiti. Daug atsiliepia ir tas, kad beveik visa jaunuomenė traukia iš kaimo į miestus, į užsienį ir Ameriką. Ten eina ir visi gabesni. — Kalėjimai pilni ir vis auga, pašelpų reikalauja, o jų ant vietos nėra iš kur imti. Neseniai buvo visa eilė politiškų bylų. «Teisėjai» neviename padovanojo ant metų ir daugiaus dykai beveik ir visą užlaikymą.

Šiauliuose dalykai dar blogiau stovi. Tenai atvyko naujas žandarų viršininkas ir jis užmanė «kramolu izves-

ti», kad jos ir ant pavuostymo nepasiliktų. Prasadėjo kratos, suėmimai, o paskui už 3000 r. paleidimai. Laikė kratų atsitinka ir juokingi dalykai. Teip vienoj vietoj bekratydami užtiko supuvusių buročių. «Bombos!» apsidžiaugė tvarkadariai. — Vietiniai odininkai (odos fabrikų darbininkai, kurpiai, rimoriai ir tt.) jau arti metai, kaip rupinasi įsteigti savo profesjonalinę sąjungą, bet leidimo niekaip negali gauti. Įstatymai vis valdžiai netinka. Negeriau sekasi ir vietiniams inteligentams su kultūriška draugija. Ir ji jau nuo poros metų steigiasi, bet įsteigti negali. Kiti manė atidengti «Vilniaus Aušros» skyrių, bet aušriečiai-klerikalai nenor turėti savo skyriaus šiauliuose. Mat, tas skyrius bus ne klerikalų rankose ir aušriniai «demokratai» arba «bepartyviški» klerikalai randa, kad šiauliams kultūriška draugija da nereikalinga.

(Toliaus bus).

«Vilniaus Aušros» susivažiavimas.

(Taša iš praeito Nr.)

Apsykaitos rodė liudną draugijos stovį, nors apylinkės dirbo; mat administracija ir pati V. Valdyba ar trukdė ar snaudė.

Juk tik tam tesitvėrė žmonės į draugijas, kad lengviaus atlikti darbą, renka valdybą, kad ji veiktų draugijos naudai, o ne savo garbei.

Anga apylinkės. Atsiranda tokios, kokie yra žmonės ant vietos. Turi gerus norus dirbti, nešti šviesą kitiems. O Virš. Valdyba žiuri, ar yra tenai «ištikimi» žmonės. Ji vieton padėti augimui, trukdo. Tik ištikimoms ir «blagonadežnom» leido gyvuoti. Vilniuje, šiauliuose neleista įsikurti.

Iš apyskaitos matyti prirašyta daug numerių, o daugybė be naudos. Gaila triuso be reikalo padėto.

Iš draugijos apyskaitų buvo matyti, kad jį buvo daug priešų. Pavojingesnį buvo patys nariai.

Vienoje vietoje valdybos narys įkalbinėjo įkurti ne «V. Aušros», bet «Saulės» skyrių. Kitur apylinkės valdybos pirmininkas (Aluntoj) šaukė, jog apylinkė neištikima, ir pirm 1-2 mėn. šaukė apie jos uždengimą, dėlto ir nepildė jos nutarimų, o paskui išėjo. Ir tikrai uždengė.

Virš. valdyba, neveizint į įstatymus, baisiai traukė prie «Saulės», kuri turi įstatymus kitokius negu «V. Aušra». Susirinkime norėjo dargi pravesti nutarimą, pasak kurio «V. Aušra» darbuosis tik Vilniaus gub., o Kauno gub. atiduos «Saulėi», nes ji čionai turi daugiau apylinkių negu Vilniaus gub. Gali būti šiokios ar kitokios nuomonės apie vieną-kitą draugiją, bet neišpuola eiti prieš savąją, nesutinkant reikia išeiti iš jos...

Apylinkės dejuoja dėl stokos knygynėlių ir mokyklų. Ir valdyba nepadėjo. Valdybos narys buvo pas mokyklų direktorių, o pas gubernatorių teip ir nenuėjo. Norint gi ką veikti, reikia visuomet pasirokuoti, pasiteirauti pas tas ypatas, nuo kurių leidimas priguli.

Susirinkime išgirdome apie priežastis, kodėl nenorėjo priimti kaikiurių narių, apylinkių. Sunku įtikėti, kad tai būtų pasakyta, o vienok pasakyta: esą, neištikimi ir bedieviai.

Berods, vienas iš valdybos (p. Tumas) pasakė, jog painiai buvę dėlto, kad iš abiejų pusių buvo išrinkti ir dėlto norėdami ant savo pastatyti perdėjo. Žmoniškas ir galimas išaiškinimas. Bet kiti iš valdybos tam pasipriešino (pp. Bagdonavičia ir Gira); priežastys buvę augštesnės, kitokios politiškos pažiūros, nors draugija nepolitiška... O p. Bagdonavičia dar pridėjo, jog «jūs esat neištikimi valdžiai, galite tik draugijai užkenkti, o ir tikėjimą griauinat»...

Visažinąs Bagdanavičia! Iš kur jis žino politiškas pažiūras. Tas dar šaip-teip; bet iš kur žino, jog valdžiai neištikimi? Ar ši jam pasake, ar joje tarnauja, ar spėja tik, kad tai yra policijos nuomonė. O gal galvojo teip: jo nuomonės ir valdžios nuomonės vienodos ir visai geros, o kas tam priešinga, tas negera, neištikima. Dar valdžios neturi, o jau šaukia apie neištikimumą. Ir sulaukėme, jog krankliai krankė nelaimę... Iš tokių kalbų valdžia žino apie neištikimus žmones. Draugijos nėra.

Užbaigta nutarimu perdirbti įstatymus.

Sumanyta įvesti tokį paragrafą, kuris yra Rusijos rinkimo įstatymuose, kad atstovas būtų iš tos vietos, kurią atstovauja. Valdžia apskaitė, kad tokiu būdu atstovai bus tamsesni ir ramesni. Tą brangenybę valdyba panorėjo įnešti į «V. Aušros» įstatymus. Vis tai padarė Vieškėniai, Vieškėniai...

A. Janulaitis.

P.S. Šis straipsnis paskirtas «Vilniaus Žinioms», bet valdžiai «Vilniaus Aušra» uždengus, neparanku buvo tenai spausdinti.

Dėlei D-ro Mielke straipsnio.

«Kovos» N 45 tilpo įdomus straipsnis Daktaro Mielke, direkoriaus garsaus tarp lietuvių Collins Instituto. Yra tai atsakymas ant straipsnio Kučinsko, kuris sirgdamas džiovia kreipėsi prie Collins instituto, negavo satisfakcijos ir atsiliepė per laikraštį. Mielke aiškina, jog «šale pavadintos ligos ir daug kitų komplikacijų...» Ištesinęs savo gydymą jis priduria: «Jeigu p. K. neužteks šio paaiškinimo, tai mes patalpysime originališką laišką, kame jis pats ir visuomenė pamatys, kas per liga ištikro, jos priežastį ir kaip rašė, bei tam panašiai, paties apkaltintojo rašytas, paliudys visiems besigiriantiems gyvais faktais neturint teisybės». Iš to mišinio aišku tik tas, jog p. Mielke grėšia pagarsinti savo pacijanto laiškus, rašytus Collins institutui. Aš iš savo pusės galiu užtikrint draugą Kučinską, jeigu jis atvirai išpažino savo naminius reikalus Collins institutui, jis vis gi nereikalauja bijoti pagarsinimo. Ant to yra tiesos. Mielke niekadose tų neišdrįs padaryti, o jei padarytų, tai pats save nuplaktų. Ir teip jis per daug aiškiai parodė savo dantis. Iki šiol institutai grąsindavo tik per laiškus, kada jų ligoniai pakeldavo protestą, dabar grėšia viešai per laikraštį ir tuomi pats geriaus parodo, kuomi esąs, negu visi priešininko užmetimai.

F. M.

„Literatūros Ratelio“ fondas.

Raymond, Wash. Ad. Bitinas 1,00; Brighton, Mass. 67 kp. L.S.S. 1,00. Coaldale, Pa. J. Stanelis 1,00; Brockport, N. Y. Juoz. Petrutis, Juoz. Merkuševičia, Kaz. Vaivoda po 1,00; Pittsburg, Pa. A. Vileiniškis, J. Stasevyčius, J. Palkotas, J. Kazlauskas, J. Tamulevyčius, J. Skuodžius, J. Puniškis po 1,00; McKees Rocks, Pa. J. Janukaitis 1,00; Wilksburg, Pa. S. A. Didjurgis 1,00; Al-legheny, Pa. A. Kartanas 1,00; Philadelphia, Pa. F. J. Bagočius, A. M. Stanelis, J. Baltrušaitis po 1,00. \$19,00

Buvo (žr. «K.» N 42-08) 15,00
Išviso yra \$34,00

lėdin. J. Baltrušaitis.

DARBININKO KRONIKA.

Jau ir socialistui, ne tik anarchistui, nenori duoti piliečio teisių Amerikoj. Syracuse, N.Y. lapkričio 28 d. buvo tokia byla. Jungtinių Valst. apygardės prokuratorius Hugh Govern, New Yorke, pripažino, kad Carl Otto Leiss, kaip socialistas, negali gauti pilietiško popierų dėlto, kad, girdi, «ir socialistas yra taip blogas, kaip anarchistas». Anarchistams Amerikoj, pagal įstatymus, neduoda pilietiško popierų. Bet teisėjas W. S. Andrew Syracuse miesto teisme pripažino, kad socialistai negali būti patraukiami po tuo įstatymu ir gali gauti piliečio teisės.

Baltimorėj (Maryland vals) gazo ir elektros kompanija apskundė į teismą vyriausiąjį Jungt. Valstybių prokuratorių (teisių ministerį) Bonoparte'ą už tai, kad jis atsisakė užmokėti kompanijai \$747,88 už šviesą arba žiburį namuose Walbert Apartment House. Prokuratorius sako, kad jis dabar tam name negyvenąs, tai neprivalęs ir už žiburį mokėti. Bet jis yra to namo patikėtinis («trustee»), dėlto kompanija į jį ir kimba.

Illinois valstybėj jau suskaičyta soc. balsai. Soc. partijos, Debso, gauta 34,711; Soc. Darb. Part., Gilhauso gauta 1680; Soc. P. 1904 m. gavo 69,224 balsus; Soc. Darb. P. — 4,698.

Amerikos Darbininkų Federacija («Am. Federation of Labor») susideda iš 27 tūkstančių unijų su 2 milijonais 200 tūkst. narių išviso.

Moyer, vakarų Kalnakasių Federacijos prezidentas dabar rei kalauja 100 tūkstančių dolerių iš buvusiojo gubernatoriaus Peabody, buvusio general-adjutanto Shermano Bell'o ir B. Welso'o, kaipo atlyginimo už laikymą jo kalėjime laike anglekasių streiko Cripple Creek, Kolorados valstybėj. Pabaigoj lapkričio Moyero advokatas Richardson nuvažiavo į Washingtoną pristatyti prirodymus ankščiaušiamjam teismui.

New Yorke muzėjuje «American Museum of Natural History» dabar yra tarptautiškoji džiuvos (tuberkuliozo) paroda, kuri tęsis šešes savaites. Įėjimas dykai. — Socialistų dienraštis «Daily People» rodią kiekvienam socialistui — vyrui, moterei ir vaikui — atsilankyt tą vargšų ligos parodą.

Girarde, Kansas valst., cina byla socialistų savitraščio «Appeal to Reason» redaktoriaus Warreno. Pereitą pavasarį turėjo jį baigtis, bet teismas atidėjo ją iki po rinkimų, mat prieš rinkimus galėjo tas skandalas užkenkt kapitalistų partijoms... Warreną kal-

tiną už patalpinimą apskelbimo, kad gaus 1000 dol. tas, kas pagaus Taylorą, buvusį Kentucky gubernatorių, kurs kaltinamas už užmušimą Goebelio, pabėgo į Indianos valstybę. Tą apskelbė dėlto, kad žinomi Vakarų Kalnakasių Fed. viršininkai buvo kaltinami už užmušimą buv. Idahos gub. Steunenbergo; kaip juos galėjo, prieš įstatymus, pagavus išvežti iš vienos į kitą valstybę, tai «Appeal to Reason» rašė, kad ir tą kapitalistišką kaltinimą galima pagauti ir parvežti į Kentucky. Buržuaziškas teismas tai vadina apšmeižimu ir priešįstatymišku spaudos panaudojimu.

Garsi aktorė (artistė) Miss Ruth Berkelay Londone pasidarė socialiste. Buržuaziški laikraščiai ėmė šmeižt, kad ji neva dėl ištvirkimo tokia tapusi. Bet jei būt norėjus ištvirk, tai tik tarp buržujų yra puiki proga.

New Yorke tapo nubaustas 15 metų kalėjimo didžmilijonierius Morse, direktorius bankos «National Bank of North America», kuri «subankrutijo», suvaldydama tūkstančiams žmonių pinigus.

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Malonus Drauge Redaktoriau!

Teiksitės patalpinti į «Kovą» mano užklausimą, ant kurio kviečiu atsakyti visus ir kiekvieną: — D ė l k o ž m o g u s g y v e n a ?

• Ypatingai griežkitės aiškinti šitą klausimą tie, kas kaltinate kitus už nepažinimą gyvenimo tikslo.

Pamatuoti aiškinimus galite pagal savo supratimą: iš religijos, filozofijos arba mokslo atžvilgio.

Tikiuos, kad draugas redaktorius, įtalpingesnius atsakymus patalpys į laikraštį pilnai, o iš silpnesnių padarys tam tikras santraukas.

Atsakymai ant paduoto klausimo suteiks mums nemažai medegos ir parodys, ar žino žmonės, dėlko jie gyvena.

Aš pats teipgi bandysiu aiškinti, tiktai paskiau už kitus.

A. Antonov.

KRASOS DEŽUTE.

Juozui P. Nors tas pabėgėlis kalinys yra tikras chuliganas, bet apie jį aiškiai kalbėt, ypač rašyt nereikia, nes gal šnipai pasinaudot. Jei atvažiuos į Ameriką ir jei žinosite, kur apsistos, tai malonėkit redakcijai pranešt. Straipsnis «L.S.S. draugų atyda» nepatils.

J. ir L. Jablonskams ir E. Ž. Liudijimus apie J. K. pasidedam į archyvą. Apie jį draugai žino — gal nepriimt į savo tarpą, kol nematys jį pasitaisius ir teisingai dirbant proletarijato labui.

A. P. Miller. Redakcijos niekam neišduoda, kas pasirašo slapyvardžiu, ypač nežinant, kas su koku tikslu klausia.

«Vienybei Lietuvininkų» pasiūsta: J. Š. straipsnis «Kame esam!».

Pataisymas.

Prie «S. P. Campaign fondo» pakvituotų aukų iš Springfield, Ill., «Kov.» N 48, turi būt aukų rinkėjų parašai: M. Staninas ir A. Petravyčius. Springfield, Ill.

A. Brazys.

L.S.S. finansu apyskaitos.

(Lapkritis 1908 m.)

Mėnesinių mokesčių

Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo
29	11.00	42*	4.55	1	65
75	1.80	30	4.80	2	*10.60
67	3.80	25	1.20	15	7.40
9	5.80	88	12.00	46	5.80
23	2.80	20	1.20	4	6.20
81	15.60	24	1.40	5	6.50
83	2.60	71	3.80	84	2.40
112	2.60	32	4.20	98	1.40
73	2.40	19	5.00	16	2.80
78	3.00	3	5.80	50	3.00
52	3.00	89	3.20	91	3.60
55	4.00	87	1.20	111	60
40	3.20	18	4.60	77	3.00
105	3.20	29	10.80	69	3.00
34	4.00	64	2.40	45	2.20
95	2.60	106	1.80	7	5.00
80	4.60	110	1.60	48	1.40
46	6.00	101	5.00	58	3.00
21	1.40	Athol, Mass.	1.00	Middleport, Pa.	1.00
Pavieniai	6.00				

Viso \$235.00

Prenumeratos:

M. Lazdauckas	3.00
J. Valinrkas, G. W. Szerkutis, D. Kubel, St. Debur, A. Arčikauskas, Joe Kaminskas, Ant. Budrevich, T. Karalius	16.00
po 2.00	Viso
N. Jonuška, L. Joneiko, J. Jankus, J. Tumosa, A. Galdikas, F. Kaminskas, P. Kučinskas, I. Žurlis, F. Choss, A. Daniunas	10.00
po 1.00	Viso
S. Szliakis 80, Agentai 1.40	Sykiu 2.20
	Viso 31.20

„Kovos“ Fondas:

Seranton, Pa. draugai: F. Živatkauskas \$1.00, J. Aržulaitis 50, Fr. Ceseika, Jon. Česeika, M. Šalna, St. Vilčinskas	2.50
po 25	Viso
Chicago, Ill., 81 kp. LSS	6.50
S. Bethlehem, Pa., krikštytos dukros Petro ir Adelės Berukščių: P. Berukštis, J. Matonis po 50c. A. Berukštienė, P. Masiulevičiūtė, K. Berukštis, S. Matonis po 25c.	2.00
	Viso \$11.00

Literatūros Fondas:

Cleveland, Ohio. draugai	4.00
	Viso
Moteris ir Socijalizmas (Prenumerata).	
V. Černiauckas, Springfield, Ill. prisiuntė už: A. Klembaucką, S. Katkevičių, P. Žvingilą, A. Raulynaitį ir J. Žvingilą	5.00
J. Grinius, Brooklyn, N. Y. už 15 draugų	15.00
J. Krapavickas, Lewiston, Me. už: J. Krapavickas, K. Vilaniškis, F. Kaulakis, J. Gurklis	4.00
K. Seredžius, Raymond, Wash.	1.00
K. Liutkus, Brooklyn, N. Y. už: A. M. Martin, J. Martin, J. Sekevičius, A. Kukenis, O. Karaliūtė, P. Luzeskas, F. Masiukevičius, J. Andriukaitis, K. Liutkus, J. Endziulis	10.00
	Viso 35.00.

SUTRAYKA ĮPLAUKIMŲ.

Mėnesinių mokesčių	235.00
Prenumerata	31.20
„Kovos“ fondas	11.00
Literatūros fondas	4.00
Moters ir Socijalizmas	35.00
Apgarsinimai	32.50
Pav. „Kovos“ num.	2.42
Literatura	76.24
Pašaliniai darbai	130.72
Laiškai ir korčiukės	17.70
Čarteriai	1.00
Viso	576.78
Nuo praeito mėnesio	259.92
Viso pinigų	836.72

IŠLEIDIMAI.

Algos Redaktoriui 50.00. Administratoriui 50.00. 2 zeceriam 80.00. Viso	180.00
„Kovos“ išlaidos. Popiera 33.79. Spauda 50.80. Krasa 13.15. Nuvežinėjimai 7.00. Viso	105.74
Spaustuvės įrankiai. Raidžių, juodylo, sagstoma mašina, klišės	78.48
Pašaliniam darbams. Popiera 1842. Statymas 30.00. Presa 23.90. Viso	72.32
Namų išlaidos. Randa 18.50. Gazas 2.50. Anglys 17.75. Pataisymas pečiaus 1.70. Stiklas 53. Manteliai 25. Viso	42.18
Įvairios smulkmenos. Atmokėta skola. J. Žvingiloi 10.00. J. Griniui 15.00. Express 8.90. Krasos ženklieliai 18.25. Šniurukai 25, laikraščiai 30, lempa 1.25, sienoms pop. 1.65, benzina 20, kiti mažmožiai 1.25. Viso	57.05
Literatūros pirka (priskaitant skolas senos adm, 76.29) už	127.41
LSS knygų išleidimas	51.20
Viso išleidimų	713.38
ĮPLAUKIMŲ	836.72
IŠLEIDIMŲ	713.38
LIEKA ANT TOLIAU	123.34

A.M. Stanelis, Kasierius,
F. J. Bagočius, Admin.

Aukos kankiniams.

Springfield, Ill. per V. Burbą: K. Eaguno vestuvėse 1.75, A. Raulynaitis 55c. Viso	2.30
RRK išdininkas J. O. Sirovydas.	

Atydai Chicagos draugų.

Konferencijoje visų Chicagos LSS kuopų tapo nutarta sutverti „Draugišką Ratelį“. Sutvėrimui to „Ratelio“ paskirti žemiau pasirašę draugai. Todėl mes kviečiame visns artistas scenos mylėtojus (žinoma, ir merginas) ateiti susirinkiman 13 d. gruodžio, 8 val vakare, L. Azuko svetainėj, 3301 Auburn ave., kur ištikrųjų suorganizuosime „Dramatišką Ratelį“ ir pradėsime darbą.

Komitetas: J. Sankunas, J. Švirnickas, J. Ilgudas
3312 So. Halsted St.

BALIUS!

Jersey City, 13-tas iškilmingas balius parengtas D-stės D. L. K. Algirdo, ketverge 31 d. gruodžio, Phoenix salėj, 706 Grand St. Salė atsidaris 7 val., balius prasidės 8 val. Įėjimas vyrams 25c., moterims 15c. Puiki muzykė bus. Visus kviečia KOMITETAS.

Pajieškojimas.

Pajieškau geros moteriškės, kuri galėtų gerai vest namų tvarką. Vaikų neturiu mažų, nepaisau ar su vaiku ar be vaiko. Meldžiu atsilankyti po antrašu:

Charles Szymanski, Middleport, Pa.

Rodyklė Amerikos lietuvių prekystei.

Kaip yra žinoma didesnei pusei Amerikos lietuviškiems vertelgoms (biznieriams) apie išleidimą knygos, kurioje talpinsis vardai, pavardės ir adresai visų lietuvių esančių kokioje nors prekystėje (biznyje), profesijoje arba amate ir kitų pirmėiviškų ypatų, su reikalingoms informacijoms apie Amerikos tiesas ir kitoms reikalingoms visuomenei žinioms, eis į spaudą pabaigoj 1908 m. Rodyklė Amerikos lietuvių prekystų yra leidžiama mūsų kaštais ir bus pavieniu visiems lietuviams duodama dykai. Lietuviai esanti aukščiau minėtuose užsiėmimuose, pas kuriuos mūsų pasiuntinys dar nebuvo, ar kurie yra mums dar nežinomi, kaip tai, visoki agentai, pardavinėtojai krautuvėse, muzikantai, miestų ir draugysčių viršininkai, podraug meldžiamie visų lietuvių, visuose užsiėmimuose iš Suvienytų Valstijų, Canados, ir Meksikos atsišaukti ir prisiųsti mums savo aiškius adresus.

Adresuokit:

Universal Academic University,
3507 Boston, Mass., U. S. A.

Jau 4 metai kaip eina Vilniuje bepartijinis, progresyviškas vienintelis lietuvių dienraštis

“Vilniaus Žinios”

Redakcijoj nuolat dirba: *Gabrielė Petkevičiūtė, Mikolas Biržiška ir Adolfas Vėgėlė.*

“Vilniaus Žiniose” plačiai rašoma apie politiką, V. Dumą, mokyklas, draugijas, kooperacijas; svarbiausias dienraščio tikslas — ž m o n i u a p š v i e t i m a s.

Telearamose galima rasti ne tik Lietuvos, Rusijos, bet ir viso pasaulio atsitikimai.

Feljetonuose spauzdinama apsakymėliai, eilės, dramos, mokslo populiarizacijos, straipsniai ir t. p.

“Vilniaus Žinių” *pigi kaina:* Vilniuje ir visoje Rusijoje su prisiuntimu: metams 6 rub., pusmečiui 3 rub., trims mėn. 1 rub. 50 kap., vienam mėn. 50 kap.

U ž s i e n i u o s e: met. 12 r., pusm. 6 r., 3 mėn. 3 r., 1 mėn. 1 rub.

Apskelbimai: prieš tekstą pet. eilutė 30 k., po teksto — 15 k. Pav. Nr. kaina 3 k., agentams 2 k. Užsienio prenumeratorių meldžiamie siųsti prenumeratą per Vilniaus Komercijos banką, ar tiesiog savais pinigais, bet ne “money orderiais”.

“Vilniaus Žinių” adresas: Vilnius, redakcija ir administracija — “Vilniaus Žinios”.

“Vilniaus Žinias” užsisakyti galima teip pat visuose knygynuose ir vartotojų draugijose.

L.S.S. ir “Kovos” Administracija.

Visokius rankraščius ir korespondencijas siųsdami redakcijai, adresuokit “Kovos” redaktoriui:

J. Baltrušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Su agitacijos ir organizacijos reikalais: sutvėrime naujų kuopų, prašydami informacijų kaslink sutvėrimo, skundai kuopų, nutarimai, krivulės, reikalaudami čarterio, kreipkitės pas L.S.S. sokretorių:

P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Siųsdami mėnesinių mokesčių blankas, užsakymus laikraščiui, reikalavimus knygų, agitatoriškų lapelių, laiskams popierių ar atvirų laiskelių, permainydamie adresus, prisiųsdami apgarsinimus, ar visokius drukoriškus darbus, adresuokite administratoriui:

F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Visokiuose piniginiuose reikaluose kreipkitės pas L.S.S. izdinką:

A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ LAIKRODĖLIŲ, DEVISKĖLIŲ, ZIEDŲ, ir t. t. RYTINĖJĖ AMERIKOJE YRA UZLAIKOMA ::

SIEGEL BROS.
387 Washington St.
BOSTON, MASS.

MES TURIM DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ VISOKIŲ AUKSINIŲ, PAAUKSUOTŲ ir SIDABRINIŲ — LAIKRODĖLIŲ, ZIEDŲ, DEVISKĖLIŲ, SPILKŲ IR TEIP TOLIAUS :: ::

SIEGEL BROS KRAUTUVE.

Savo tavorą, kuri parduodam mes patys arba mūsų agentai, visada gvarantuojam. Agentai mūsų parduodami daiktus išduoda raštišką gvaranciją ir jei ne toks daiktas, arba nelai ko tiek ant kiek gvarantuojama, mes visada sutinkam atmainyt. Mes neturim jokių daiktų kaip kiti, kurie šaukia, jog parduoda už pusę prekės, auksinius ziegorėlius už kelis dolierius, arba kitas apgavystes. Mes duodam gerą tavorą ir už jį imame tik tai teisingą atlyginimą.

Štai pora priežasčių, dėlko visus auksinius daiktus reikia pirkti nuo mūsų agentų.

1. Mes pasekmingai varom biznį Rytinėj Amerikoje per paskutinius 20 metų. 2. Mes turim geriausį vardą tarp Lietuvių su kuriais seniai varom biznį. 3. Mes visus savo tavorus perkam iš dirbtuvių dideliais orderiais, todėl galim parduot pigėi. 4. Mes visą savo tavorą raštiškai gvarantuojame ir jei tavoras neatsakantis, visada galit sugražint mūsų agentams, o jia duos kitą. 5. Mes turim p. **Pijusza Dubicka** seną ir visiems žinomą Philadelphijoj gyventoją savo atstovu ir agentu Philadelphijoj ir apielinkėj.

TODĖL, jei reikalaujat laikrodėlių, deviskėlių, spilkučių, leketukų etc., ir norit už savo pinigus gaut atsakanti tavorą, kreipkitės pas mūsų agentą ypatingai ar raštu, o jis pilnai išpildys jįs reikalavimą. Jo antrašas toks:

PIJUS DUBICKAS,

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Vleka, ka jis parduoda, mes gvarantuojam. Mes užsitikim geriem žmonem ir duodam tavora ant išmokesčio. Visada atmintit varda ant gvarancija **Siegel Bros.**

Kas užsirašys "Kova"

metni laiko, gaus dovanų dvi knygutes, **Svajus** ir **Gyvybe**, parašė eilemis Jonas Viskoška. Kas užsirašys "Kova" pusei metų, gaus dovanų vieną knygutę — Svajus.

Norinti minėtas knygutes nusipirkti, gali gauti "Kovos" administracijoje, prisilūnciant už abidvi 50c., arba 40c. už "Svajų", o 15c. už "Gyvybę", perkant skyrium.

Minėtas knygutes paaukavo autorius LSS. naudai, — "Svajaus" 700 knygelių, ir "Gyvybes" 300 knyg.

LS.Sąjungos išleistos knygos.

Kurias kiekvienas darbininkas turėtų skaityti ir platinti.

1. Politiskas minių streikas 8c
2. Kudikių vergija «Laisvoje» Amerikoje 5c
3. Kovotojų Giesmės 15c
4. Priėkus Engels (gyvenimas ir darbai) 15c
5. Moters ir Politika 15c
6. Kunigai, bedieviai ir socijaldemokratai 10c

Darbininkai ir jų ateitis [išl. J.Grinus] 12c

Ant visų šių knygų perkupčiai ir kuopų knygiai gauna didelį uždarbį.

«Kovos» Administracija.

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiuntimu prekiuoja \$ 2.00.

Jei tu myli

GERA SZNAPSA

Parašyk mums tuoj, iškirpdamas šį apgarsinimą, priraszydama savo varda ir antrasa ir tokiu budu turėsi proga gauti

Visai dykai viena kvorta

Geriausio snapso.
SECURITY Co., 209 Water st. CHICAGO

Vardas
Antraštas

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėdų ir siuntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nartu LSS. Telpgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

„RANKPELnis“

pagiansias laikraštis, leidžiamas Lietuvi Socijal-demokratų Darbininkų Sąjungos Didžiojoje Britanijoje. Elna kas dvi savaitai.

„RANKPELnis“, stovėdamas ant darbininkiškų jų reikalų sargybos, rupinasi suteikti daugiausia žinios apie darbininkų judėjimą įvairiuose kraštuose.

„RANKPELNYJE“ tilpsta daugelis žinių ir straipsnių apie darbininkų gyvenimą ir reikalus svetur.

„RANKPELNYJE“ daug rašoma apie Lietuvos reikalus apie darbininkų padėjimą Lietuvoje.

In „RANKPELNI“ rašo ir yra pažadėję rašyti daug žymių Lietuvos rašėjų.

„RANKPELNIO“ kalba kiekvienam suprantama.

„RANKPELNIO“ kaina kiekvienam prieinama: metams 1 doleris; pusei metų 50 centų; 3 mėn. 25 centai. Adresas:

„RANKPELNIO“ redakcijai,

Lily Bank, West End,

Bellshill, Scotland.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškios kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$ 1.00

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) 10c

ARITMETIKA mokintis pradinių rokundų be mokytojo. Su paveikslais [apdaryta] 35c.

Pinigus siųskite per Money Order arba pašto markėmis ant šio adreso:

P.Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

Keystone Phone Main 14-23
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 lėryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėti rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo cystytojas	1.00
Reumatizmo gduolė	1.00
Širdies sudrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims reguliatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gotardo allejaus	
Moties nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c

Ir daug kitokių gydnylių.

E.W.Gilas

SE. Cor. 2nd & Federal st.

Raistas

[The Jungle]

dovanai!

Skaitytojams «KOVOS»!

Jei knygos «RAISTAS» nėsi dar skaitę, tai mažai nežinau apie Amerikos gudrybes, suktybes ir, teip vadinamą, jos gerovę. RAISTAS, tai knyga patyrimų.

Perskaitytes Raista, teipat žinosi visą sutvarkymą dabartinės draugijos, šaunų blogo. RAISTAS dėl išnašumo savo įturos yra teip pageidaujama knyga, kad yra išversta į visas kalbas.

RAISTAS, kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje, versta iš angliškios kalbos originalo.

RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai begėdiškai apgaudinėja darbininkus ir jų moteris, nustumia į paleistuvystę.

Kurie jau skaito «Kovą», tai gali prikalbėti naujus skaitytojus — apturėjimui tos di delės dovanos.

RAISTO kaina \$ 1.00, perkant pačią knygą. Prenumerata „Kovos“ 2.00. Bet kuris naujai užsirašys „Kovą“ metams, prisilūsdamas ant mano adreso du dolieriu, apturės metams šį laikraštį ir RAISTĄ dykai.

Adresas: **J.Naujokas, Madison Sq. Sta. box 189, New York City.**

Naujas išradimas

sustiprinimui ir užlarkymus plaukų.

Tūkstanciškai plikų žmonių atgavo pulktus plaukus, su laiko silkinimą plaukų. visi žmonės užsitiki mums ir mūsų gyduolėms, kuriems duodam teisingiausia rodą per laiką DYKAI, KAIP IŠSIGYDYTI Silkinimą plaukų ir Plikimą, Pučkus, Didervines, Niežus ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų užtūnų tik 10c. Mūsų turime apie pusę milijono laiškių su padėkavonėmis visokių tautyčių. Rašyk pas mus:

J. M. BRUNDA CO.,

996-998 Broadway,

Brooklyn, N.Y.

„Pirmyn“

Populiariškai-moksliskas lietuvių savaitraštis. Išeina kas ketvergą Minersville, Pa. Kaina: metams \$1.50, pusei meto — 80c.; į užsienius — 4 rubliai. Adresas:

J.M. JASULEVYCIUS,

P.O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

„Kova“

„KOVA“ The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Širvydas, 1418 So. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.
 Subscription rates: One year in all parts of the world, \$2.00; Six months \$1.00.
 Advertisement rates on application.

„KOVA“ išleista kas penktą dieną. Prenumerė | visas dalis svieto:
 Metams \$2.00; pusmečiui \$1.00.
 Apgarsinimų prekė: Sykis už colį 50c.; per mėnesį \$1.00; per metus \$10.00.

Visokiuose reikaluose susirašant, adrisuokite

„KOVA“ 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

«Kovos» Administracija ir Rėdystė:

«Kovos» Redaktorius J. Baltrušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Phila., Pa.
 Sekretorius LSS. P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave. Chicago, Ill.]
 Išdininkas LSS. A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
 Administratorius LSS. F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave. Philad., Pa

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	J. A. Šunskis 22 Diamond St. Union City, Conn.
" "	J. S. Pruselaitis, 17 James St. Waterbury, Conn.
II Rajono	J. Bulota 229 S. Green St., Baltimore Md.
" "	A. Baltrušaitis 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
III-čio " "	B. Kondratavičius, Bx24, Wilmerding, Pa.
IV-to " "	A. Purvis, 463 W. 57 st. New York City, N.Y.
" "	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
V Rajono	J. Bekampis, Box 129, Minersville, Pa.
" "	I. Rudminas, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
" "	M. Kapočiūtė, 119 E. Center St. Shenandoah, Pa.
VII Rajono	F. Živatkauskas 309 Charles St., Scranton, Pa.
" "	K. Norbuta 77 Center St., Pittston, Pa.
Illinois rajono	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.

Išpildomojo Komiteto:

Miss M. M. Rice, Gen. Del. New York, N.Y.
 J. Grinius, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
 B. K. Kondrotavičius Box 24, Wilmerding, Pa.

Literatūros Komiteto:

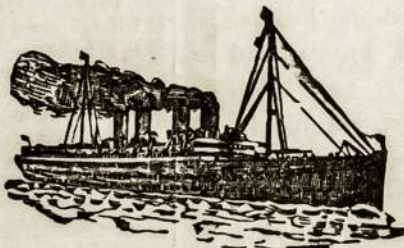
Pirmašdis J. Viskoška, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
 Sekretorius J. Ilgudas, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
 Archlv. J. O. Širvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmašdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
 Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
 Išdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
 Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai
Agentūra geležinkelių tikiety.

☞ Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

DABAR SKAITYKIT!

„VADOVAS IN SVEIKATA“

Naujausios ketvirtos laidos.

Parašyta **Dr. E. C. COLLINS**, paskutinė laida padidinta, kaip nuo ligų išsisergėti, išsigydyti ir kaip buti sveiku. Daug paslaptibių aprašyta laimingam ženybiniui gyvenimui, **SU NAUJU PRIEDU, 228 LAPŲ DYDŽIO** Pirmutinė lietuviška tokia naudinga daktariška knyga.

„V. in S.“ perskaitę, netik mokės nuo visokių ir užsikrečiamų ligų išsisergėti, bet ir daktariškam mokslui apsišvies. „Vadovas in Sveikata“ naudinga seniems ir jauniems, vyrams ir moterims, kiekvienoj stuboj ji turėtų rasti. Tik viską dažinoti, kaip pačią knygą perskaitys: ji tukstančius sveikais padarė, kitus nuo mirties išgelbėjo.

Šios paskutinės laidos ir vėl 100,000 išleista, kurie dar neturite — pasirupinkite tą knygą, tai kaip turėti daktarą namuose. Dabar „V. in S.“ stora knyga, bet kaina ta pati, tik 45 cen., bet kad ji visuomenei išduota, tai kiekvienas gaus visai **dovanai**, kuris tik atsiųs už pasiuntimą **10 cen.** markėms.

Jei sergi pirmiau kreipimosi prie kokio nors daktaro, tai reikalauk ir perskaitik „Vadovą in Sveikata“, o nepateksi į ligos nasrus.

Teipgi išleidėjai „Vadovo in Sveikata“ užlaiko grynas, geriausias gyduoles, kokias tik gamta bei mokslas išduoda, ir išsiuntinėja visur.

Rašant adrisuot:

The Collins New York Medical Institute
 140 W. 34th St., New York City, N. Y.

Atviri Laiszkeliai ir Laiszkams Popieriai

Naujai atspausiti, randasi «Kovos» administracijoje. Su geriausiais paveikslais ir tinkančioms revoliucionieriskoms dainoms, pritaikytoms prie paveikslų. Visi laiszkeliai ir popieriai atspausiti visokioms parvoms, ant geriausios popieros ir parsiduoda 2 už 5c., 12 už 25c., 100 už \$1,00, 500 už \$4,50, o 1000 už \$8,00.

Reikalaudami adrisuokite:

«Kovos» Administracija
 1815 E. Moyamensing Ave.
 Philadelphia, Pa.

Kas sanvaite saugok šita sanraša:

LAIŠKAMS POPIERIAI

- 1 Žmonijos Geradėjai
- 2 Kellonė į dangų
- 3 Suslpraskim!
- 4 Ant barikadų
- 5 Marselietė
- 6 Saulė tekant
- 7 Pirmoji Gegužė
- 8 Raudonas Vėlukas
- 9 Internacjonalas

ATVIRI LAIŠKELIAI:

- 1 Socijolizmo pavasaris
- 2 Paryžiaus komuna
- 3 Caro kellonė į Sibyrį
- 4 Tėvynė ir jos sūnūs darbininkai
- 5 Sunku keliauti su Telaybe
- 6 Kapitalizmo reakcijos vilnys
- 7 Darbininkų pažanga
- 8 Rusijos karė su Japonija
- 9 Marselietė
- 10 Socializmas
- 11 Ant barikadų
- 12 Raudonas Vėlukas